

WBS Bank

Grupa BPS

Informacje podlegające ujawnieniu Raport roczny 2018

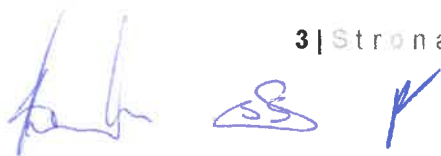
1 | Strona

Spis treści

Wprowadzenie	3
Słownik pojęć	4
Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia oraz opis metod wyceny i rachunkowości	5
Dane finansowe	6
Zarządzanie ryzykiem	15
Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem	16
Ryzyko kredytowe	18
Ryzyko inwestycji finansowych	26
Ryzyko stopy procentowej	26
Ryzyko płynności	29
Ryzyko walutowe	35
Ryzyko operacyjne	37
Ryzyko rezydualne	39
Ryzyko biznesowe	39
Ryzyko braku zgodności (compliance)	40
Fundusze własne Banku	42
Przestrzeganie wymogów kapitałowych, o których mowa w części trzeciej tytułu II rozdziale 2 Rozporządzenia CRR:	44
Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitałowej	44
Dodatkowe wymogi kapitałowe na poszczególne rodzaje ryzyka	45
Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem	47
Kwota minimalnych wymogów kapitałowych	48
Łączny współczynnik kapitałowy	49
Przestrzeganie wymogu w zakresie buforów kapitałowych nakładanych zgodnie z Rozporządzeniem CRR	49
Informacje dotyczące dźwigni finansowej, podział miary ekspozycji całkowitej, oraz zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	50
Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.....	51
Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego.....	52
System kontroli wewnętrznej	57
 Oświadczenie Zarządu	 57

Wprowadzenie

1. Zgodnie z wymogami określonymi w obowiązujących regulacjach i rekomendacjach, a w szczególności w Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, niniejszy dokument informuje o profilu ryzyka Warszawskiego Banku Spółdzielczego, według stanu na 31 grudnia 2018 roku.
2. W oparciu o art. 432 ust. 1 CRR, Bank pominął w ujawnieniach informacje uznane za nieistotne, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie wpływa na ocenę lub decyzję uczestnika rynku opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych.
3. W oparciu o art. 432 ust. 2 CRR, Bank pomija w ujawnieniach informacje uznane za zastrzeżone lub poufne. Informacje uznaje się za zastrzeżone, jeżeli w opinii Banku ich podanie do wiadomości publicznej może mieć niekorzystny wpływ na pozycję konkurencyjną Banku na rynku właściwym w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów. Informacje uznaje się za poufne, również w sytuacjach, gdy Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
4. Ustawa prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku, Dz.U. 2018 poz. 2187 z późn. zmianami.
5. Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym z dnia 5 sierpnia 2015 roku, poz. 1513.
6. Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.
7. Uchwała 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności.
8. Wszelkie dane liczbowe w niniejszej Informacji prezentowane na stan 31 grudnia 2018 roku wyrażone są w tysiącach złotych.
9. W 2018 roku Warszawski Bank Spółdzielczy prowadził działalność w:
 - 1) Centrali;
 - 2) 17 oddziałach;
 - 3) 1 filii.
10. Niniejsza Informacja została sporządzona na podstawie Instrukcji ogłaszania przez Warszawski Bank Spółdzielczy informacji o charakterze jakościowym i ilościowym

dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu w oparciu o zasady Polityki informacyjnej.

Słownik pojęć

Przez użyte w niniejszej Informacji pojęcia należy rozumieć:

Bank – Warszawski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Fieldorfa 5a, 03-984 Warszawa wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS: 0000082262;

Rada – Rada Nadzorcza Banku;

Zarząd – Zarząd Banku;

CRR - ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012;

CRDIV - DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE;

Fundusze własne – wartość obliczona zgodnie z częścią drugą rozporządzenia CRR;

Instrukcja polityki informacyjnej – Instrukcja ogłaszania przez Warszawski Bank Spółdzielczy informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu w oparciu o zasady polityki informacyjnej;

Zbiór – zbiór informacji podlegających ogłoszeniu w oparciu o Instrukcję polityki informacyjnej;

ICAAP – model szacowania kapitału wewnętrznego;

MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa;

WNP – wartości niematerialne i prawne;

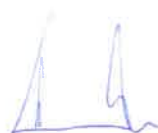
DtI – wskaźnik charakteryzujący poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe do dochodu klienta detalicznego.

LtV - wskaźnik wyrażający stosunek wartości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości stanowiącej przedmiot zabezpieczenia.

Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia oraz opis metod wyceny i rachunkowości

Przyjęte zasady rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalanie przychodów i kosztów w zakresie, w jakim przysługuje jednostce prawo wyboru wykonywane jest zgodnie z obowiązującymi przepisami a w szczególności: z Ustawy o rachunkowości, Rozporządzenia MF z dnia 1.10.2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków oraz Rozporządzenia MRiF z 12.10.2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, z tym że:

1. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na fundusz z aktualizacji wyceny.
2. Aktywa i zobowiązania finansowe wycenia się w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, z wyłączeniem naliczania odsetek od instrumentów finansowych bez opłat i prowizji, do których stosuje się naliczanie metodą liniową.
3. Wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych stanowi:
 - 1) cena ustalona na aktywnym rynku regulowanym, na którym istnieje publiczny obrót tymi aktywami;
 - 2) wynik szacunku dokonanego przez niezależną wyspecjalizowaną jednostkę;
 - 3) wynik zastosowania właściwego modelu wyceny, przy czym dane wejściowe przyjęte do modelu pochodzą z aktywnego rynku.
4. Bank dokonuje spisania należności w ciężar utworzonej na nie rezerwy celowej na podstawie decyzji Zarządu.
5. Rezerwy celowe tworzone są zgodnie z Rozporządzeniem MRiF z 12.10.2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.
6. Wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych.
7. Środki trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości; odpisów amortyzacyjnych dokonuje się zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych.

8. Aktywa i pasywa bilansowe oraz zobowiązania pozabilansowe w walutach obcych wykazuje się w złotych po przeliczeniu wg kursu średniego NBP ustalonego na dzień bilansowy.

Dane finansowe

Suma bilansowa na koniec 2018 roku wyniosła 1 063 791 tys. złotych i w stosunku do stanu z końca grudnia 2017 roku odnotowano wzrost o 8,37%.

Kredyty

Wartość kredytów od sektora niefinansowego i budżetu na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 515 791 tys. zł, co stanowi 48,49% udziału w sumie bilansowej. Kwota kredytów spadła w porównaniu do grudnia 2017 roku o 7,27% o 40 458 tys. zł. W skali roku tempo spadku sumy kredytów pozostaje niższe od tempa przyrostu sumy bilansowej. Wartość kredytów zagrożonych na koniec roku 2018 wyniosła 257 162 tys. złotych, co stanowi 43,85% wartości udzielonych kredytów.

Depozyty

Wartość depozytów w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wzrosła o 7,16% tj. o 64 333 tys. złotych.

Depozyty bieżące

Wartość depozytów bieżących w badanym okresie wyniosła 475 862 tys. złotych. Porównując stan z 31 grudnia 2018 roku do analogicznego okresu roku ubiegłego, wartość depozytów bieżących wzrosła o 100 337 tys. złotych tj. o 26,72%.

Depozyty terminowe

Wartość depozytów terminowych na koniec grudnia 2018 roku wyniosła 486 740 tys. zł. Porównując ich wartość do stanu z analogicznego okresu roku ubiegłego, odnotowano spadek o 36 005 tys. zł tj. o 6,89%.

Wynik finansowy

Wynik finansowy brutto na koniec grudnia 2018 roku wyniósł 7 051 tys. złotych, natomiast wynik netto wyniósł 6 674 tys. zł. Wartości wyniku finansowego brutto i netto na koniec grudnia 2017 roku wynosiły odpowiednio (-)13 746 i (-)11 366 tys. złotych.

Wynik z tytułu odsetek

Wynik z tytułu odsetek wzrósł w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 7,03% i wyniósł 35 978 tys. zł. Na wynik z tytułu odsetek składały się:

- przychody z tytułu odsetek (wzrost o 3,13% tj. 1 402 tys. zł) 46 133 tys. zł.,

- koszty z tytułu odsetek (spadek o 8,64% tj. 960 tys. zł) 10 155 tys. zł.

Wynik z tytułu prowizji

Wynik z tytułu prowizji zmniejszył się w porównaniu do grudnia ubiegłego roku o 2,21% i wynosił 6 453 tys. zł. Na wynik z tytułu prowizji złożyły się:

- przychody z tytułu prowizji (spadek 11,04% tj. 796 tys. zł) 6 411 tys. zł ,
- koszty z tytułu prowizji (wzrost o 2,39% tj. 18 tys. zł) 772 tys. zł.

Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany zmniejszył się w stosunku do grudnia ubiegłego roku o 22,12% i wyniósł 257 330 tys. zł.

Koszty działania banku

Na wartość kosztów działania banku (19 053 tys. zł wzrost o 12,44%) złożyły się:

- koszty wynagrodzeń o wartości – 9 140 tys. zł (wzrost o 6,37%),
- narzuty na wynagrodzenia i inne św.o wartości – 1 978 tys. zł (wzrost o 9,52%),
- pozostałe koszty o wartości – 7 936 tys. zł (wzrost o 21,23%).

Udział kosztów działania Banku i amortyzacji w wyniku na działalności bankowej (wskaźnik C/I) na koniec grudnia 2018 roku wyniósł 47,22% (38,94% na koniec 2017 roku).

Bilans Banku

Tabela 1. Bilans Banku za okres 01.01.2018 r. - 31.12.2018 r

/ w 0,00 zł /			
Lp.	AKTYWA	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
I	Kasa, środki w Banku Centralnym	13 396 812,58	13 971 884,38
	1. W rachunku bieżącym	13 396 812,58	13 971 884,38
	2. Rezerwa obowiązkowa	-	-
	3. Inne środki	-	-
II	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	-	-
III	Należności od sektora finansowego	238 169 295,68	216 186 121,73
	1. W rachunku bieżącym	132 948 300,95	124 058 496,18
	2. Terminowe	105 220 994,73	92 127 625,55
IV	Należności od sektora niefinansowego	510 403 281,56	550 626 811,11
	1. W rachunku bieżącym	33 337 968,41	55 583 334,19
	2. Terminowe	477 065 313,15	495 043 476,92
V	Należności od sektora budżetowego	5 388 343,53	5 621 909,60
	1. W rachunku bieżącym	-	-
	2. Terminowe	5 388 343,53	5 621 909,60
VI	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	-	-
VII	Dłużne papiery wartościowe	171 361 048,33	68 689 562,59
	1. Banków	88 007 970,66	7 663 881,56
	2. Budżetu państwa i budżetów terenowych	80 817 246,23	58 490 156,37
	3. Pozostałe	2 535 831,44	2 535 524,66
VIII	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	-	-
	1. W instytucjach finansowych	-	-
	2. W pozostałych jednostkach	-	-
IX	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	-	-
	2. W instytucjach finansowych	-	-
	3. W pozostałych jednostkach	-	-
X	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	-	-
	1. W instytucjach finansowych	-	-
	2. W pozostałych jednostkach	-	-
XI	Udziały lub akcje w innych jednostkach	11 811 382,47	11 461 382,47

	1. W instytucjach finansowych	11 291 756,97	11 041 756,97
	2. W pozostałych jednostkach	519 625,50	419 625,50
XII	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	8 787 504,75	15 488 645,02
XIII	Wartości niematerialne i prawne, w tym:	117 387,52	251 592,81
	1. Wartość firmy	-	-
	2. Inne wartości niematerialne i prawne	117 387,52	251 592,81
XIV	Rzeczowe aktywa trwałe	22 720 833,62	20 841 429,52
XV	Inne aktywa	67 381 326,86	65 458 143,16
	1. Przejęte aktywa - do zbycia	59 240 940,15	56 960 764,39
	2. Pozostałe	8 140 386,71	8 497 378,77
XVI	Rozliczenia międzyokresowe	14 254 201,56	13 003 086,87
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13 746 388,89	12 622 421,39
	2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	507 812,67	380 665,48
XVII	Należne wpłaty na kapitał (fundusz podstawowy)	-	-
XVIII	Akcje własne	-	-
	AKTYWA RAZEM	1 063 791 418,46	981 600 569,26

/ w 0,00 zł /

Lp.	PASYWA	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
I	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	-
II	Zobowiązania wobec instytucji finansowych	37 285,78	7 449,91
	1. W rachunku bieżącym	37 285,78	7 449,91
	2. Terminowe	-	-
III	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	944 708 724,03	871 979 298,31
	1. Rachunki oszczędnościowe, w tym:	599 668 877,93	577 632 041,35
	a) bieżące	192 220 256,32	160 859 354,34
	b) terminowe	407 448 621,61	416 772 687,01
	2. Pozostałe, w tym:	345 039 846,10	294 347 256,96
	a) bieżące	266 187 975,02	188 759 956,57
	b) terminowe	78 851 871,08	105 587 300,39
IV	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	17 856 748,07	26 283 352,56
	1. W rachunku bieżącym	17 416 907,95	25 898 659,96
	2. Terminowe	439 840,12	384 692,60
V	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-	-
VI	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	7 032 667,95
VII	Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	-	-
VIII	Fundusze specjalne i inne zobowiązania	6 036 814,61	4 672 712,95
IX	Koszty i przychody rozliczane w czasie	385 668,62	562 067,98
	1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	-	-
	2. Ujemna wartość firmy	-	-
	3. Pozostałe przychody przyszłych okresów	385 668,62	562 067,98
X	Rezerwy	1 561 045,40	3 499 644,43
	1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	431 282,00	596 054,00
	2. Pozostałe rezerwy	1 129 763,40	2 903 590,43
XI	Zobowiązania podporządkowane	34 000 000,00	15 000 000,00
XII	Kapitał (fundusz) podstawowy	1 957 000,00	1 918 500,00
XIII	Kapitał (fundusz) zapasowy	38 041 729,56	65 224 244,68
XIV	Kapitał (fundusz) aktualizacji wyceny	32 140,81	119 145,61
XV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	12 500 000,00	12 500 000,00
	1. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	12 500 000,00	12 500 000,00
	3. Pozostałe	-	-
XVI	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	- 15 832 563,68
XVII	Zysk (strata) netto	6 674 261,58	- 11 365 951,44
XVIII	Odписy z zysku w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	-	-
	PASYWA RAZEM	1 063 791 418,46	981 600 569,26

Współczynnik wypłacalności

11,35

9,31

Tabela 2 Pozycja pozabilansowe za okres 01.01.2018 r. - 31.12.2018 r. (ZŁ)

Lp.	Treść informacji	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
I	Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	69 771 948,19	100 936 932,10
	1. Zobowiązania udzielone	69 771 948,19	55 936 932,10
	a) finansowe	65 136 491,88	49 705 992,14
	b) gwarancyjne	4 635 456,31	6 230 939,96
	2. Zobowiązania otrzymane	-	45 000 000,00
	a) finansowe	-	45 000 000,00
	b) gwarancyjne	-	-
II	Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	-	-
III	Pozostałe	527 173 089,46	581 486 879,00

Tabela nr 3 Rachunek zysków i strat Banku za okres 01.01.2018r. - 31.12.2018r

Nr poz.	Wyszczególnienie pozycji rachunku	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
I	Przychody z tytułu odsetek	46 133 392,56	44 730 529,34
	1. Od sektora finansowego	3 306 149,22	2 713 269,41
	2. Od sektora niefinansowego	40 526 940,64	40 598 446,48
	3. Od sektora budżetowego	188 116,03	128 641,64
	4. Z papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	2 112 186,67	1 290 171,81
II	Koszty odsetek	10 155 364,44	11 115 242,27
	1. Od sektora finansowego	1 041 630,37	1 041 836,11
	2. Od sektora niefinansowego	8 792 118,80	9 702 002,40
	3. Od sektora budżetowego	321 615,27	371 403,76
III	Wynik z tytułu odsetek	35 978 028,12	33 615 287,07
IV	Przychody z tytułu prowizji	6 410 559,36	7 207 180,57
V	Koszty prowizji	771 529,64	754 255,82
VI	Wynik z tytułu prowizji	5 639 029,72	6 452 924,75
VII	Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu		
	1. Od jednostek zależnych		
	2. Od jednostek współzależnych		
	3. Od jednostek stowarzyszonych		
	4. Od pozostałych jednostek		
VIII	Wynik operacji finansowych	420 807,67	1 669 090,92
	1. Papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi	420 807,67	1 669 090,92
	2. Pozostałych		
IX	Wynik z pozycji wymiany	257 361,86	330 147,84
X	Wynik na działalności bankowej	42 295 227,37	42 067 450,58
XI	Pozostałe przychody operacyjne	3 060 963,43	3 266 456,99
XII	Pozostałe koszty operacyjne	2 307 170,53	1 191 195,78
XIII	Koszty działania banku	19 053 296,92	16 945 395,86
	1. Wynagrodzenia	9 139 625,27	8 593 170,63
	2. Ubezpieczenia i inne świadczenia	1 977 909,54	1 806 080,45
	3. Inne	7 935 762,11	6 546 144,78
XIV	Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	1 474 211,88	1 472 264,92
XV	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	41 711 065,96	61 790 276,77
	1. Odpisy na rezerwy celowe i na ogólne ryzyko bankowe	41 711 065,96	61 790 276,77
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych		
XVI	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	26 240 897,07	22 318 930,32
	1. Rozwiązanie rezerw celowych i rezerw na ogólne ryzyko bankowe	26 240 897,07	22 318 930,32
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych		
XVII	Różnica wartości rezerw i aktualizacji	-15 470 168,89	-39 471 346,45
XVIII	Wynik działalności operacyjnej	7 051 342,58	-13 746 295,44
XIX	Wynik operacji nadzwyczajnych		
	1. Zyski nadzwyczajne		
	2. Straty nadzwyczajne		
XX	Zysk (strata) brutto	7 051 342,58	-13 746 295,44
XXI	Podatek dochodowy	377 081,00	-2 380 344,00
XXII	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		
XXIII	Zysk (strata) netto	6 674 261,58	-11 365 951,44

Tabela nr 4 Rachunek przepływów pieniężnych za okres 01.01.2018r. - 31.12.2018r (metoda pośrednia) (zł)

	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
A	Przepływ środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I	Zysk (strata) netto	6 674 261,58	-27 198 515,12
II	Korekty razem:	-7 074 945,17	18 799 203,11
1	Amortyzacja	1 474 211,88	1 472 264,92
2	Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		
3	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		
4	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		
5	Zmiana stanu rezerw	-3 062 566,53	-5 568 756,53
6	Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych	-102 671 485,74	-23 122 873,50
7	Zmiana stanu należności od sektora finansowego	-13 093 369,18	-30 743 223,87
8	Zmiana stanu należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego	40 457 095,62	40 384 977,47
9	Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu		
10	Zmiana stanu udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (handlowych)	6 351 140,27	-4 629 532,72
11	Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora finansowego	29 835,87	-861 837,06
12	Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego	64 302 821,23	68 866 711,37
13	Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu		
14	Zmiana stanu zobowiązań z tytułu papierów wartościowych		
15	Zmiana stanu innych zobowiązań	1 364 101,66	-143 009,32
16	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-127 147,19	538 707,97
17	Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów i zastrzeżonych	-176 399,36	-147 598,67
18	Inne korekty	-1 923 183,70	-27 246 626,95
III	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	-400 683,59	-8 399 312,01
B	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I	Wpływy	2 761 686,72	
1	Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych		
2	Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych		
3	Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych		
4	Zbycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (lokacyjnych)	2 761 686,72	
5	Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		
6	Inne wpływy inwestycyjne		
II	Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	-5 981 097,41	-364 672,47
1	Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych		
2	Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych		
3	Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych		
4	Nabycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (lokacyjnych)	-2 761 686,72	
5	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-3 219 410,69	-364 672,47
6	Inne wydatki inwestycyjne		
III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I+II)	-3 219 410,69	-364 672,47
C	Przepływ środków pieniężnych z działalności finansowej		
I	Wpływy	20 108 112,70	1 013 023,52
1	Zaciągnięcie długoterminowych kredytów od innych banków		
2	Zaciągnięcie długoterminowych pożyczek od innych niż banki instytucji finans.		
3	Emisja dłużnych papierów wartościowych dla innych instytucji finansowych		
4	Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	19 000 000,00	
5	Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału	67 700,00	34 620,00
6	Inne wpływy finansowe	1 040 412,70	978 403,52
II	Wydatki	-8 173 285,45	12 390 191,25
1	Splata długoterminowych kredytów na rzecz innych banków		
2	Splaty długoterminowych pożyczek na rzecz innych niż banki instytucji finans.		
3	Wykup dłużnych papierów wartościowych od innych instytucji finansowych	-7 032 667,95	960,83
4	Z tytułu innych zobowiązań finansowych		
5	Płatność zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		
6	Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych		-2 000 000,00
7	Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-29 200,00	-52 220,00
8	Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku		15 133 682,22
9	Nabycie akcji własnych		
10	Inne wydatki finansowe	-1 111 417,50	-692 231,80
III	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I+II)	11 934 827,25	13 402 253,94
D	Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	8 314 732,97	4 639 230,29
E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	8 314 732,97	4 639 230,29
	- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		
F	Środki pieniężne na początku okresu	138 030 380,56	133 391 150,27
G	Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D), w tym	146 345 113,53	138 030 380,56
	- o ograniczonej możliwości dysponowania		

Tabela nr 5 Zestawienie zmian w kapitale własnym za okres 01.01.2018r. - 31.12.2018r

	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
I.	Kapitał własny na początek okresu (BO)	52 563 375,17	64 359 636,35
	- korekty błędów podstawowych	-	-
I. a	Kapitał własny na początek okresu (BO), po korektach	52 563 375,17	64 359 636,35
1.	Kapitał (fundusz) podstawowy na początek okresu	1 918 500,00	1 936 100,00
	1.1 Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	38 500,00	- 17 600,00
	a) zwiększenie (z tytułu)	67 700,00	34 620,00
	- wpłaty nowych członków	27 500,00	2 500,00
	- dopłaty do istniejących udziałów	40 200,00	32 120,00
	b) zmniejszenie (z tytułu)	29 200,00	52 220,00
	- wypłaty	29 200,00	52 220,00
	1.2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	1 957 000,00	1 918 500,00
2.	Należne wpłaty na poczet kapitału podstawowego na początek okresu	-	-
	2.1. Zmiana należnych wpłat na poczet kapitału podstawowego	-	-
	a) zwiększenie (z tytułu)	-	-
	b) zmniejszenie (z tytułu)	-	-
	2.2. Należne wpłaty na poczet kapitału podstawowego na koniec okresu	-	-
3.	Akcje własne na początek okresu	-	-
	a) zwiększenie	-	-
	b) zmniejszenie	-	-
	3 1. Akcje własne na koniec okresu	-	-
4.	Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	65 224 244,68	62 346 613,52
	4.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	- 27 182 515,12	2 877 631,16
	a) zwiększenia (z tytułu)	16 000,00	2 877 631,16
	- wpłata wpisowego	16 000,00	4 000,00
	- podziału zysku (ustawowo)	-	2 873 631,16
	- przeniesienie z funduszu ogólnego ryzyka	-	-
	b) zmniejszenia (z tytułu)	27 198 515,12	-
	- pokrycia straty	27 198 515,12	-
	4.2. Kapitał (fundusz) zapasowy na koniec okresu	38 041 729,56	65 224 244,68
5.	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu	119 145,61	- 163 026,11
	5.1 Zmiana kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny	- 87 004,80	282 171,72
	a) zwiększenie (z tytułu)	1 024 412,70	974 403,52
	- aktualizacja wyceny TFI	1 024 412,70	974 403,52
	b) zmniejszenie (z tytułu)	1 111 417,50	692 231,80
	- aktualizacja wyceny TFI	1 111 417,50	692 231,80
	- zbycia lub likwidacji środków trwałych	-	-
	5.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu	32 140,81	119 145,61
6.	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na początek okresu	12 500 000,00	10 500 000,00
	6.1. Zmiany funduszu ogólnego ryzyka bankowego	-	2 000 000,00
	a) zwiększenie (z tytułu)	-	2 000 000,00
	- utworzenie funduszu	-	2 000 000,00
	b) zmniejszenie (z tytułu)	-	-
	- przeniesienie na fundusz zapasowy	-	-
	6.2. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na koniec okresu	12 500 000,00	12 500 000,00
7.	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	-	-
	7.1. Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych	-	-
	a) zwiększenia (z tytułu)	-	-
	- pożyczka podporządkowana	-	-
	- z tytułu własnej emisji	-	-
	b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
	7.2. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	-	-
8.	Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	- 27 198 515,12	- 10 260 051,06
	8.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	- 15 832 563,68	- 10 343 849,69
	- korekty błędów podstawowych	-	-
	8.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	- 15 832 563,68	- 10 343 849,69
	8.3. Zmiana zysku z lat ubiegłych	15 832 563,68	- 5 019 426,16
	a) zwiększenie (z tytułu)	-	-
	- podziału zysku z lat ubiegłych	-	-
	- na fundusz zasobowy	-	-
	b) zmniejszenie z tytułu	- 15 832 563,68	5 019 426,16
	- na fundusz zasobowy	- 15 832 563,68	2 873 631,16
	- na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	-	2 000 000,00
	- dywidenda	-	95 795,00
	- ZFSS	-	50 000,00
	8.4. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	-	- 15 279 477,22
	8.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	11 365 951,44	-
	- korekty błędów podstawowych	-	-
	8.6. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	11 365 951,44	-

8.7. Zmiana straty z lat ubiegłych	- 11 365 951,44	-
a) zwiększenie (z tytułu)	-	-
- przeniesienia straty z lat ubiegłych do pokrycia	-	-
b) zmniejszenie	11 365 951,44	-
- zmniejszenie z tytułu pokrycia z funduszu ogólnego ryzyka	11 365 951,44	-
- zmniejszenie z tytułu pokrycia z funduszu zasobowego	-	-
8.8. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-
8.9. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	-	- 15 832 563,68
9. Wynik netto	6 674 261,58	- 11 365 951,44
a) zysk netto	6 674 261,58	-
b) strata netto	-	- 11 365 951,44
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	59 205 131,95	52 563 375,17
III. Kapitał własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	59 205 131,95	X

Tabela 6. Wybrane wskaźniki na dzień 2018 roku

Wyszczególnienie	Wartość na dzień 31-12-2018	Stan
marża odsetkowa*	4,44%	w normie
ROA netto*	0,65 %	w normie
ROE netto*	8,15%	w normie
C/I	47,22%	w normie

Tabela 7. Zbiorcze zestawienie inwestycji w Obligacje Skarbowe, Obligacje komercyjne i komunalne na dzień 31 grudnia 2018 roku (tys. zł)

Wyszczególnienie	Wartość nominalna	Koszt zakupu	Kwota dyskonta, premii
Obligacje skarbowe	70 000,00	68 766,42	-1 233,58
Obligacje komunalne	11 700,00	11 700,00	0,00
Obligacje komercyjne	13 025,00	13 024,00	0,79

Tabela 8. Informacja o posiadanych udziałach i akcjach w innych jednostkach

Lp.	Nazwa i siedziba jednostki-przedmiot działalności	Wartość bilansowa posiadanych udziałów i akcji	Wartość otrzymanych lub należnych dywidend za rok obrotowy	Nieopłacona wartość w kapitale
1	2	3	4	5
1.	BPS SA Warszawa - działalność bankowa	11 202 195,40	0,00	0,00
2.	SGB SA Warszawa - działalność bankowa	72 064,00	0,00	0,00
3.	BGŻ BNP Paribas SA Warszawa - działalność bankowa	41,16	0,00	0,00
4.	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Pura"	0,50	0,00	0,00
5.	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Górczewska"	25,00	0,00	0,00
6.	Pasaż Chomiczówka	47 600,00	0,00	0,00
7.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Orlik-Jantar”	2 000,00	0,00	0,00
8.	PartNet Sp. z o.o. Kraków – działalność: doradztwo inwestycyjne	350 000,00	31 185,00	0,00
9.	Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia	20 000,00	0,00	0,00
10.	BS Program	17 456,41	0,00	0,00
11.	IT BPS Sp. z o.o.	100 000,00	0,00	0,00
12.	RAZEM	11 811 382,47	31 185,00	0,00

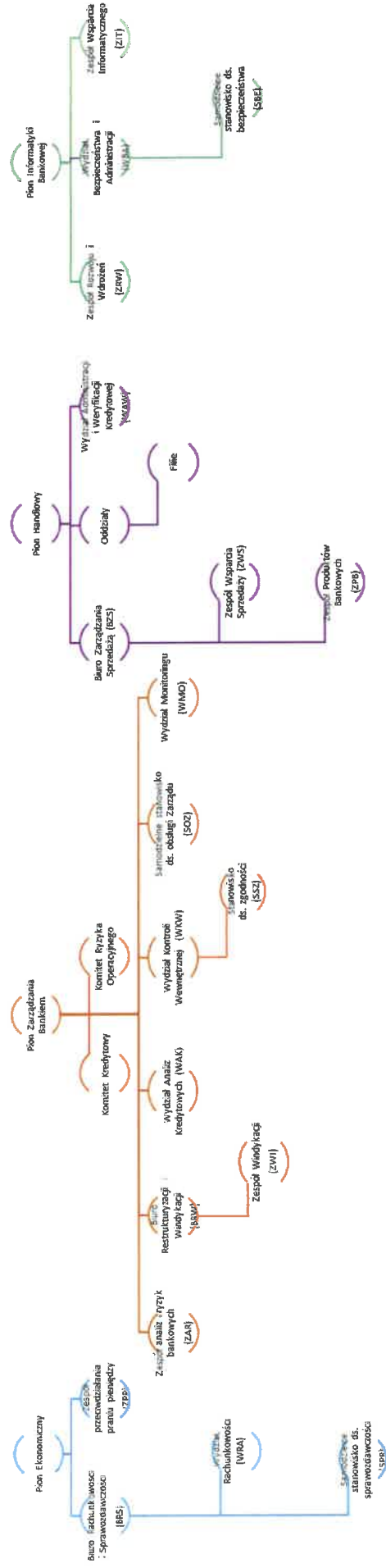
W Banku wszystkie transakcje zaliczane są do portfela bankowego. W tabeli poniżej przedstawione zostały transakcje, jakie miały miejsce na koniec grudnia 2018 roku.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku Bank w strukturze aktywów posiadał środki zaangażowane w inwestycje o charakterze finansowym o łącznej wartości 929 678 tys. zł. Na tę wartość składały się:

- 1) lokaty międzybankowe – 105 112,84 tys. zł, w tym 21 758,36 tys. zł były to lokaty jednodniowe;
- 2) dłużne papiery wartościowe – 93 983,34 tys. zł;
- 3) posiadane akcje i udziały – 11 811,38 tys. zł;
- 4) bony pieniężne 7-dniowe – 77 377,71 tys. zł;
- 5) certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych – 6 025,82 tys. zł;
- 6) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych – 2 761,68 tys. zł.

SCHEMAT ORGANIZACYJNY CENTRALI wg stanu n dzień 31.12.2018 roku
Warszawskiego Banku Spółdzielczego

Zarządzanie ryzykiem

Prowadzenie działalności bankowej związane jest z ponoszeniem ryzyka. W celu zachowania bezpieczeństwa powierzonych środków w Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem. W Banku cele i zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zostały kompleksowo opisane w Strategii rozwoju Banku na lata 2019 – 2022 oraz Strategii zarządzania ryzykiem w Banku i Planie ekonomiczno-finansowym. Podejmowanie ryzyka wymaga koncentracji uwagi na aktualnych i potencjalnych zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed nimi i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Bank charakteryzuje się ostrożnościowym podejmowaniem ryzyka, co oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej a kontrolowaniem ryzyka i zabezpieczeniem kapitałowym Banku. Celem w zakresie zarządzania kapitałem / adekwatnością kapitałową w Banku jest zapewnienie poziomu i struktury funduszy własnych pozwalających na zabezpieczenie poziomu ponoszonego ryzyka. Cel w zakresie zarządzania kapitałem uwzględnia dodatkowe wymogi wynikające z CRR dotyczące buforów kapitałowych. Bank utrzymuje wartość funduszy własnych na poziomie nie niższym niż suma kapitału niezbędnego na pokrycie poziomu ponoszonego ryzyka powiększoną o kapitały pokrywające wymogi wynikające z buforów kapitałowych. Bank dokonuje podziału ryzyk na ryzyka istotne i nieistotne.

W Banku wyróżniamy następujące ryzyka:

1. Ryzyko kredytowe;
2. Ryzyko operacyjne;
3. Ryzyko rynkowe;
4. Ryzyko płynności;
5. Ryzyko braku zgodności;
6. Ryzyko strategiczne;
7. Ryzyko modeli;
8. Ryzyko biznesowe;
9. Ryzyko kapitałowe;
10. Ryzyko inwestycji kapitałowych;
11. Ryzyko koncentracji;
12. Ryzyko koncentracji znacznych zaangażowań kapitałowych;
13. Ryzyko rezydualne;
14. Ryzyko cyklu gospodarczego;

15. Ryzyko utraty reputacji;
16. Ryzyko prawne;
17. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej;
18. Ryzyko kadrowe;
19. Ryzyko inwestycji w podmioty zależne.

Ryzyko nieistotne to ryzyko zidentyfikowane, o małym znaczeniu lub ryzyko w pełni kontrolowane i ograniczone przez Bank.

Zidentyfikowane ryzyka objęte są procesem zarządzania adekwatnym do jego możliwego wpływu na bezpieczeństwo Banku.

Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem

W Banku funkcjonuje kompleksowy i efektywny system zarządzania ryzykiem obejmujący identyfikację, pomiar, limitowanie i monitorowanie narażenia na ryzyko. Zarządzanie ryzykiem obejmuje również raportowanie oraz zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze). System ten zapewnia rozdzielenie funkcji sprzedaży od akceptacji, kontroli i monitorowania ryzyka.

W ramach ww. systemu wprowadzono następujący podział odpowiedzialności:

1. Rada – odpowiada za zatwierdzenie strategii i polityk zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk uznanych za istotne oraz nadzoruje ich przestrzeganie i ocenia skuteczność procesu zarządzania nimi;
2. Komitet Audytu – odpowiada za przedstawianie Radzie swojego stanowiska lub rekomendacji, pozwalających jej na podjęcie stosownych decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego, samodzielnego stanowiska ds. ryzyka braku zgodności i zarządzania ryzykami;
3. Zarząd – odpowiada za wprowadzenie efektywnych mechanizmów zarządzania ryzykiem oraz podejmuje działania, których celem jest utrzymanie ryzyka na poziomie akceptowalnym przez Radę tj. dostosowanym do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz apetytu na ryzyko;
4. Komórki odpowiedzialne za ocenę ryzyka na poziomie portfelowym, których zadaniem jest ocena i monitorowanie ryzyka występującego w działalności całego Banku.

Komórkami tymi są:

- 1) Komitet Ryzyka Operacyjnego – w zakresie ryzyka operacyjnego,
- 2) Stanowisko ds. zgodności – w zakresie ryzyka braku zgodności,

- 3) Zespół analiz i ryzyk bankowych – w zakresie pozostałych ryzyk uznanych za istotne, w szczególności w zakresie ryzyka kredytowego, inwestycji finansowych, rezydualnego, płynności, stopy procentowej i walutowego;
5. Komórki uczestniczące w procesie zarządzania ryzykiem w ujęciu pojedynczych transakcji. Komórkami tymi są:
 - 1) Wydział Analiz Kredytowych – odpowiadający za procesy oceny zdolności kredytowej,
 - 2) Wydział Monitoringu – odpowiadający za przeprowadzenie w Banku niezależnego monitoringu ekspozycji kredytowych;
6. Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne – jako komórki generujące ryzyko i/lub wspomagające w stopniu nieznacznym proces monitorowania poziomu narażenia na ryzyko;
7. Wydział Kontroli Wewnętrznej – odpowiada za okresowe przeprowadzanie oceny skuteczności stosowanych w Banku mechanizmów zarządzania ryzykiem.

System zarządzania ryzykiem oparty jest o regulacje nadzorcze i zbiór regulacji wewnętrznych. Bank ocenia ryzyko wynikające z aktualnie prowadzonej działalności oraz działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Bieżące zarządzanie ryzykiem polega na gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka, ograniczaniu ryzyka powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, z wykorzystaniem do tego celu informacji otrzymanych z jednostek/komórek organizacyjnych Banku. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń ma na celu ograniczenie/wyeliminowanie negatywnych skutków ryzyka. W bieżącym zarządzaniu ryzykiem szczególny nacisk nałożony jest na wyjaśnienie przyczyn występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz oszacowanie ich wpływu na efektywność działania. W ramach zarządzania ryzykiem i kapitałem w Banku wykorzystywane są wyniki przeprowadzanych stress-testów, przede wszystkim w takich obszarach jak: ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, ryzyko walutowe, ryzyko operacyjne, ryzyko kredytowe, ryzyko inwestycji finansowych, ryzyko biznesowe i adekwatność kapitałowa.

W Banku obowiązują wewnętrzne limity na poszczególne rodzaje ryzyka, które zostały uznane za istotne zgodnie z obowiązującą Instrukcją wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego. Ustalanie wewnętrznych limitów ma na celu ograniczenie poziomu narażenia na ryzyko między innymi poprzez zapewnienie odpowiedniego poziomu dywersyfikacji. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę ogólnego

poziomu ryzyka Banku. Ustalając poziomy limitów, Bank bierze w szczególności pod uwagę wyniki przeprowadzonych stress-testów. Oprócz powyższych limitów w Banku obowiązują między innymi maksymalne wartości wskaźników Dtl oraz LtV, których wysokość ustalona została w odpowiednich Politykach.

Ryzyko kredytowe – to ryzyko nie wywiązania się kredytobiorcy z obowiązku zwrotu udzielonych mu przez Bank należności. Ryzyko to wpływa w sposób istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z możliwością poniesienia przez Bank znacznych strat w stosunku do posiadanych funduszy własnych.

Zgodnie z zatwierdzonym przez System Ochrony Zrzeszenia BPS „Wewnętrznym Planem Naprawy na lata 2018 - 2022”, głównym celem w zakresie portfela kredytowego jest poprawa jego jakości oraz struktury oraz poprawa jakości zarządzania tym ryzykiem w tym poprzez dostosowanie regulacji wewnętrznych do przepisów prawa. Działania w tym obszarze skoncentrowane się na:

- 1) poprawie jakości portfela kredytowego już udzielonego,
- 2) zmianie struktury portfela kredytowego polegającej na:
 - a) zmniejszeniu jednostkowych ekspozycji i ryzyka koncentracji,
 - b) skróceniu średniego terminu wymagalności portfela kredytowego,
 - c) zmianie struktury podmiotowej udzielanych ekspozycji polegającej na ograniczaniu kredytowania przedsiębiorstw i rozwijaniu akcji kredytowej w agrobiznesie i finansowaniu hipotecznym osób fizycznych,
- 3) zbudowaniu procesu i szczególnym nadzorze nad procesem monitoringu,
- 4) zbudowaniu efektywnego procesu w obszarze restrukturyzacji i windykacji,
- 5) przegląd regulacji wewnętrznych stosowanych w obszarze ryzyka kredytowego i procesu kredytowania w celu pełnego dostosowania do przepisów prawa,
- 6) wzmocnienie kontroli wewnętrznej i compliance.

Na lata 2018 – 2022 zakłada się niewielki przyrost portfela kredytowego na poziomie 2-3% rocznie. Priorytetem w udzielaniu nowych ekspozycji będzie zmiana struktury i optymalizacja wymogów kapitałowych na ryzyko kredytowe.

Miarą wykonania planu naprawczego na koniec 2022 roku będzie:

- 1) osiągnięcie jakości portfela kredytowego na poziomie max. 11,7%,
- 2) zdywersyfikowanie portfela kredytowego poprzez finansowanie osób fizycznych, samorządów oraz agrobiznesu.

Bank kredytuje osoby fizyczne, podmioty gospodarcze, rolników indywidualnych, jednostki samorządu terytorialnego i inne instytucje.

Bank prowadzi politykę dywersyfikacji ryzyka kredytowego, poprzez stosowanie ustalonych zasad bezpieczeństwa działalności kredytowej w poszczególnych segmentach rynku.

W ramach ryzyka kredytowego Bank bada ryzyko koncentracji zaangażowań, czyli ryzyko niewykonania zobowiązania/zobowiązań przez pojedyncze podmioty oraz przez grupy podmiotów (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie), w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników. Ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec:

- 1) pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
- 2) tego samego sektora gospodarczego;
- 3) tego samego instrumentu finansowego;
- 4) tego samego rodzaju zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia kredytowego;
- 5) tego samego regionu geograficznego;
- 6) tej samej waluty zaangażowania;
- 7) tego samego okresu kredytowania.

W Banku nie występuje ryzyko kredytowe kontrahenta wynikające z instrumentów pochodnych (Bank nie posiada instrumentów pochodnych) oraz Bank nie stosuje metody wewnętrznych rating – ów (metody IRB) w odniesieniu do ryzyka kredytowego. Ponadto w Banku nie wystąpiły pozycje sekurytyzacyjne.

Ekspozycje przeterminowane i ekspozycje o utraconej wartości

Jako pozycję przeterminowaną należy rozumieć należność niespłaconą, w określonych w umowie terminach. Jako okres przeterminowania należy rozumieć okres od wynikającego z umowy terminu zapadalności (określonego zapadłego terminu niespłaconej w terminie raty, odsetek lub całej należności) do dnia bilansowego.

Pozycje o utraconej wartości to ekspozycje kredytowe kwalifikowane do należności zagrożonych, tj. poniżej standardu, wątpliwej, straconej.

Tabela 9. Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości i z rozpoznaną utratą wartości z podziałem na przeterminowania kapitał i odsetki wg stanu na 31 grudnia 2018 roku

Przedział	Kapitał	Odsetki
Razem	591 855 650,48	26 223 773,32
Grupa ryzyka: 0 - Normalna	215 741 255,44	409 437,08
brak zaległości	179 453 738,12	250 017,13
Przeterminowania od 1 <= 30 dni	35 753 751,82	146 959,90
Przeterminowania > 30 <= 90 dni	49 438,58	613,87
Przeterminowania > 90 <= 180 dni	484 320,04	11 845,77
Przeterminowania > 180 <= 1 rok	6,8	0,34
Przeterminowania > 1 rok	0,08	0,07
Grupa ryzyka: 1 - Pod obserwacją	118 951 786,14	185 071,14
brak zaległości	95 666 810,94	109 962,21
Przeterminowania od 1 <= 30 dni	13 445 145,84	42 421,44
Przeterminowania > 30 <= 90 dni	9 839 779,29	32 680,63
Przeterminowania > 1 rok	50,07	6,86
Grupa ryzyka: 2 - Poniżej standardu	42 252 552,37	382 421,20
brak zaległości	37 955 407,70	375 269,56
Przeterminowania od 1 <= 30 dni	4 009 225,78	5 755,17
Przeterminowania > 30 <= 90 dni	271 461,27	1 275,61
Przeterminowania > 90 <= 180 dni	16 457,62	120,86
Grupa ryzyka: 3 - Wątpliwa	66 696 818,42	1 334 525,39
brak zaległości	21 596 340,87	49 925,23
Przeterminowania od 1 <= 30 dni	12 858 161,47	78 184,31
Przeterminowania > 30 <= 90 dni	8 204 167,74	112 160,21
Przeterminowania > 90 <= 180 dni	1 966 541,93	28 061,20
Przeterminowania > 180 <= 1 rok	22 071 556,41	1 066 185,70
Przeterminowania > 1 rok	50	8,74
Grupa ryzyka: 4 - Stracona	148 212 967,30	23 912 318,51
brak zaległości	1 691 868,19	36 175,63
Przeterminowania od 1 <= 30 dni	1 493 505,36	498,98
Przeterminowania > 30 <= 90 dni	4 237 408,97	415,81
Przeterminowania > 90 <= 180 dni	532 405,48	21 668,50
Przeterminowania > 180 <= 1 rok	38 350 420,11	3 000 117,66
Przeterminowania > 1 rok	101 907 359,19	20 853 441,93
	284,81	0
brak zaległości	284,81	0

Bank nie uzgadnia zmian stanów korekt o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości, obejmujących:

- opis rodzaju korekty ryzyka kredytowego,
- sald początkowych,
- kwot wpisanych w ciężar korekt o ryzyko kredytowe w danym okresie sprawozdawczym,
- kwot odpisanych lub rozwiązanych z tytułu szacowanych możliwych strat na ekspozycje w danym okresie sprawozdawczym.

Strategia stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz metody monitorowania ich skuteczności

W celu redukcji poziomu ryzyka Bank przyjmuje zabezpieczenia transakcji kredytowych. Zabezpieczenia są dobierane adekwatnie do wyniku oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji. Analiza ryzyka związanego z zabezpieczeniem ekspozycji kredytowej dokonywana jest w Centrali Banku, zgodnie z „Regulaminem podejmowania decyzji kredytowych” oraz na podstawie „Instrukcji oceny i monitorowania wartości nieruchomości. Zasady oceny nieruchomości”.

Bank, przyjmując zabezpieczenie, dokonuje weryfikacji podstawowych kryteriów decydujących o jego skuteczności, płynności zabezpieczenia, wartości, dostępności i możliwości kontroli w całym okresie kredytowania, a także wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwości zmniejszenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego. Za płynne zabezpieczenia uznaje się te, które umożliwiają jego zbycie bez istotnego obniżenia jego ceny w czasie.

W celu dokonania monitoringu ekspozycji kredytowych funkcjonują niezależne komórki:

- Wydział Monitoringu, którego zadania polega na nadzorze pracy Oddziałów w zakresie weryfikacji przyjętych zabezpieczeń oraz monitorowania ekspozycji kredytowych;
- Wydział Administracji i Weryfikacji Kredytowej, którego zadaniem jest weryfikacja wartości nieruchomości wykonywana na zlecenie Oddziału lub BRW na potrzeby podjęcia decyzji kredytowej oraz monitorowania wartości nieruchomości w trakcie trwania transakcji. W ramach wydziału prowadzone jest również ewidencja zabezpieczeń w systemie finansowo- księgowym Banku.

Skuteczność przyjętych zabezpieczeń podlega monitorowaniu w procesie i na zasadach zarządzania ryzykiem rezydualnym.

Opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości rezerw.

Rezerwy na ryzyko kredytowe związane z działalnością Banku, zwane dalej „rezerwami celowymi”, tworzone są na podstawie przyporządkowania ekspozycji do jednej z kategorii ryzyka:

1. „normalne”;
2. „pod obserwacją”;

3. grupy „zagrożone”, tj. „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”.

Klasyfikacja dokonywana jest w oparciu o:

1. ocenę terminowości spłat rat kredytów – przeprowadzane w sposób automatyczny przez system informatyczny;
2. indywidualną ocenę sytuacji ekonomiczno - finansowej kredytobiorcy.

Rezerwy celowe tworzone są i aktualizowane co do wysokości oraz rozwiązywane najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego miesiąc, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych. W Banku rezerwy celowe tworzone są w ciężar kosztów.

Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych, zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne”, tworzone są w wysokości odpowiadającej co najmniej wymaganemu poziomowi rezerw stanowiącego 1,5 % podstawy tworzenia rezerw celowych. Detaliczne ekspozycje kredytowe zaliczane do klasy ryzyka „stracone” tworzone są w wysokości 100% podstawy tworzenia rezerw celowych.

W przypadku pozostałych ekspozycji, rezerwy celowe tworzone są w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych jako:

- 1,5 % - w przypadku kategorii „pod obserwacją”;
- 20 % - w przypadku kategorii „poniżej standardu”;
- 50 % - w przypadku kategorii „wątpliwe”;
- 100 % - w przypadku kategorii „stracone”.

Podstawę tworzenia rezerw celowych stanowi wartość ekspozycji kredytowej bez uwzględnienia utworzonych rezerw celowych, pomniejszona o ustanowione zabezpieczenia pozwalające na zmniejszenie podstawy tworzenia rezerw i nierozliczoną w czasie wartość prowizji.

Analogiczne zasady Bank stosuje do odpisów z tytułu naliczonych odsetek i pozostałych kosztów kredytowych.

Tabela 10 Ekspozycje kredytowe według terminów zapadalności na dzień 31 grudnia 2018 r.

Przedział	Kwota
do 1 roku włącznie	168 866 653,71
od 1 do 2 lat włącznie	61 381 278,56
od 2 do 3 lat włącznie	36 548 413,46
od 3 do 5 lat włącznie	57 573 044,47
od 5 do 10 lat włącznie	101 582 900,29
od 10 do 20 lat włącznie	32 261 605,24
od 20 do 30 lat włącznie	3 618 352,54
Podsumowanie całkowite	461 832 248,27

Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji

Powyższa tabela nr 10 prezentuje podział należności kredytowych według terminów zapadalności dla ekspozycji kredytowych z podziałem na kategorie ryzyka:

N - normalna;

O – pod obserwacją;

P – poniżej standardu;

W – wątpliwa;

S – stracona.

Struktura branżowa ekspozycji w rozbiciu na klasy ekspozycji

Bank w ramach prowadzonej działalności kredytowej finansuje różne branże m.in. rolnictwo, handel, przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości, działalność związaną z zakwaterowaniem, handel hurtowy i detaliczny, leśnictwo, rybactwo i wiele innych. W tabeli 11 przedstawione zostały szczegółowe dane dotyczące ekspozycji kredytowych w podziale na branże.

Tabela 11 Jakość ekspozycji kredytowych według branż wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku

Sektor gospodarki	Zobowiązania pozabilansowe	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności poniżej standardu	Należności wątpliwe	Należności stracone	Należności kapitałowe + zobowiązanie pozabilansowe
ADMIN. PUBLICZNA, OBOWIĄZKOWE ZAB. SPOŁECZNE	0	5 325 000,00	0	0	0	0	5 325 000,00
BUDOWNICTWO	37 188 123,66	27 593 040,79	48 186 170,64	9 706 660,34	9 932 702,17	29 515 145,31	162 121 852,20
DOSTAWA WODY; GOSP. ŚCIEKAMI I ODPADAMI,	1 034 818,27	569 937,71	0	0	0	245 474,94	1 850 230,92
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	0	0	608 840,00	0	10 800 000,00	1 370 782,73	12 779 622,73
DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA, ROZRYWKI I REKREACJA	183 238,90	2 150 446,13	0	0	638 125,74	0	2 971 810,77
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	244 330,46	6 071 789,55	6 300 050,00	0	17 591,29	518 219,77	13 151 996,08
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	3 819 718,47	4 844 912,08	0	148 631,72	13 711,83	1 584 431,98	10 411 406,08
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	7 172 549,16	7 561 274,27	18 664 045,50	3 510 070,30	9 800 000,00	44 381 911,59	91 089 850,82
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	6 149 237,83	8 074 014,71	34 229 088,48	0	0	3 550 445,57	52 002 786,59
EDUKACJA	99 476,01	2 135 622,74	0	0	800 000,00	6,77	3 035 105,52
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	0	189 411,90	0	0	0	0	189 411,90
HANDEL HURT. I DETAL.; NAPR. SAMOCHODÓW I MOTOC.	2 599 243,84	21 584 682,96	3 867 183,56	6 778 828,20	5 166 765,01	15 561 561,52	55 558 294,80
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	61 546,56	4 366 180,90	0	0	0	12 592 134,38	17 019 891,85
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	1 627,78	1 203 686,71	0	2 847 365,82	8 599 374,62	65 460,28	12 717 515,21
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	712,71	1 158 896,22	0	0	0	1 159 076,12	2 318 685,05
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	1 952 489,18	26 827 554,53	532 270,91	3 058 394,41	15 411 765,04	33 192 942,93	80 975 593,20
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	6 043 590,40	28 695 462,92	759 539,92	952 066,00	4 092 237,99	49 106,58	40 592 003,81
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	867 031,33	5 527 372,09	280 654,03	11 401 212,99	546 201,52	402 620,07	19 025 098,14
WYTWARZANIE I ZAOPATRYW. W ENERGIĘ ELEKTR., GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁ. KLIMATYZ.	0	0	0	3 361 828,00	0	0	3 361 828,00
Razem	67 417 734,56	153 879 286,21	113 427 843,04	41 765 057,78	65 818 475,21	144 189 320,54	586 497 983,67

Tabela 12 Jakość ekspozycji kredytowych według instrumentów wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku

Instrumenty finansowe	Zobowiązania pozabilansowe	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności poniżej standardu	Należności wątpliwe	Należności stracone	Należności kapitałowe (RAZEM)	Należności kapitałowe + zobowiązanie pozabilansowe
Kr.inwestycyjne przeds.ind.,rolniczy,inst.kom.	1 409 095,79	41 105 856,39	8 106 202,75	4 342 344,39	5 183 424,87	4 540 356,84	63 278 185,24	64 687 281,03
Kr.pref.na zakup ziemi, kredyty pref. inne	2 765 296,12	4 619 080,54	303 196,89	761 090,00	0	0	5 683 367,43	8 448 663,55
Kredyty deweloperskie	35 329 523,72	0	30 710 043,78	9 173 922,26	3 304 000,00	45 116 882,57	88 304 848,61	123 634 372,33
Kredyty inwestycyjne przedsiębiorstwa	3 651 263,93	37 133 266,98	30 890 625,89	21 600 445,63	32 660 854,49	44 175 998,82	166 461 191,81	170 112 455,74
Kredyty inwestycyjne INNE	10 053,90	946 369,57	396 577,40	178 000,00	0	0	1 520 946,97	1 531 000,87
Kredyty kredytowe, rolnicze	0	375 624,38	0	12 976,00	88 290,02	49 106,39	525 996,79	525 996,79
Kredyty mieszkaniowe	895 019,65	33 979 131,20	2 590 143,43	144 923,84	497 524,38	2 708 587,41	39 920 310,26	40 815 329,91
Kredyty na cele konsumpcyjne, w ROR, ratalne	1 459 193,98	7 206 089,91	0	0	0	253 899,70	7 460 008,10	8 919 202,08
Kredyty na nieruchomości komercyjne i pozostałe	0	451 401,31	0	0	0	96 000,00	547 401,31	547 401,31
Kredyty obrotowe, pożyczki gospodarcze	5 887 644,60	35 927 582,26	26 256 145,56	4 571 948,90	20 842 390,18	36 741 224,98	124 339 291,88	130 226 936,48
Kredyty w RB	13 729 400,19	19 540 617,85	3 801 030,64	1 124 330,60	3 731 617,68	9 232 341,97	37 429 938,74	51 159 338,93
Pożyczki hipoteczne	0	20 714 400,07	2 933 799,67	342 570,75	388 716,80	1 061 159,65	25 440 646,94	25 440 646,94
Wykup wierzytelności	0	13 742 119,79	12 964 020,13	0	0	4 237 408,97	30 943 548,89	30 943 548,89
Zobowiązania pozabilansowe: udzielone - gwarancje	4 635 456,31	0	0	0	0	0	0	4 635 456,31
Razem	69 771 948,19	215 741 540,25	118 951 786,14	42 252 552,37	66 696 818,42	148 212 967,30	591 855 650,40	661 627 631,16

Ryzyko inwestycji finansowych – jest to ryzyko o charakterze kredytowym wynikające z inwestowania środków w celu powiększenia ich wartości lub osiągnięcia korzyści ekonomicznych w postaci odsetek lub dyskonta, poprzez zaangażowanie w instrumenty rynku kapitałowego i/lub pieniężnego. W ramach inwestycji finansowych celem strategicznym Banku jest osiągnięcie optymalnych relacji pomiędzy ryzykiem emitenta a poziomem zaangażowania Banku w dany instrument. Ze względu na swój charakter ryzyko to traktowane jest jako podkategoria ryzyka kredytowego.

Polityka inwestycji finansowych Banku zmierza do racjonalnego inwestowania środków w celu zachowania pożądanego poziomu płynności i bezpieczeństwa środków przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności prowadzonej działalności.

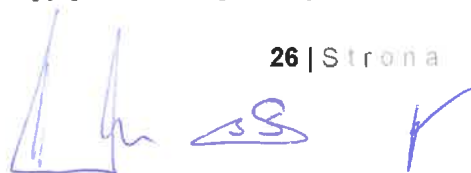
Przedmiotem inwestycji finansowych Banku są fundusze, stanowiące zabezpieczenie płynności oraz czasowo wolne środki finansowe niewykorzystywane w działalności kredytowej. Alokacja odbywa się w oparciu o obowiązujący w Banku system limitów i kompetencji.

Fundusze stanowiące zabezpieczenie płynności bieżącej inwestowane mogą być wyłącznie w krótkoterminowe lokaty międzybankowe, z terminem zapadalności do 1 miesiąca oraz papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa i/lub NBP.

Ryzyko stopy procentowej – to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych. W przypadku Banku może ono wynikać z:

1. Ryzyka przeszacowania, czyli ryzyka niedopasowania terminów zmiany oprocentowania aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych;
2. Ryzyka bazowego, czyli ryzyka zmian w relacjach między krzywymi dochodowości, które wpływają na ustalanie oprocentowania instrumentów znajdujących się w portfelu Banku i powodują zmiany relacji pomiędzy oprocentowaniem tych instrumentów;
3. Ryzyka opcji klienta, czyli ryzyka opcji związanych z oprocentowaniem, zawartych w produktach bankowych, np. opcja wcześniejszej spłaty;
4. Ryzyka krzywej dochodowości, czyli ryzyka zmieniających się relacji między oprocentowaniem dla poszczególnych terminów zapadalności/wymagalności krzywej dochodowości.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej należy:

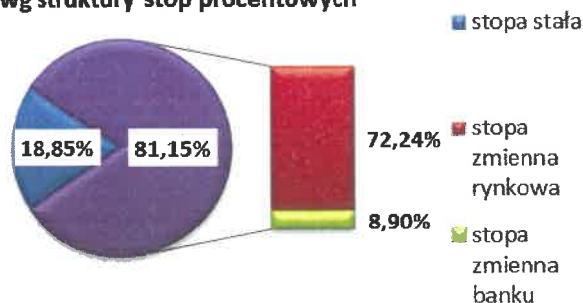
1. Utrzymanie wyniku odsetkowego w granicach nie zagrażających realizacji Planu ekonomiczno-finansowego i adekwatności kapitałowej Banku;
2. Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż podwyższony akceptowany;
3. Maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
4. Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczanie ryzyka stopy procentowej w ramach zarządzania aktywami i pasywami Banku.

Bank charakteryzuje się podwyższonym stopniem narażenia na ryzyko stopy procentowej, co wynika z faktu znacznej bazy produktów po stronie aktywnej, opartych o stawkę redyskonta weksli bez jednoczesnego przeciwstawienia pasywnych składników bilansu, opartych o tę stawkę. W przypadku Banku, na poziom ryzyka stopy procentowej istotny wpływ mają różnice w możliwych terminach przeszacowania składników bilansowych.

W ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank cyklicznie przeprowadza testy warunków skrajnych, polegające na oszacowaniu zmiany wyniku odsetkowego w wyniku przesunięcia się krzywej dochodowości o +/- 200 pkt. bazowych. Przeprowadzony na koniec grudnia 2018 roku test warunków skrajnych, zakładający równoległą zmianę rynkowych stóp procentowych i adekwatną zmianę oprocentowania wybranych terminowych depozytów złotych klientów o 200 pkt. bazowych (2 pkt. procentowe), wykazał możliwość osiągnięcia dodatkowego przychodu w wysokości 8 471,75 tys. zł w przypadku wzrostu stóp lub poniesienie dodatkowego kosztu w wysokości 16 995,69 tys. zł w przypadku spadku stóp procentowych. Jednym z elementów mających znaczący wpływ na wynik w/w testu jest duży udział środków opartych o stawkę referencyjną Banku, której wysokość uzależniona jest od większej z wartości - średniego WIBOR 3M powiększonego o 1 pkt. proc. bądź średniego nominalnego oprocentowania depozytów terminowych.

Wykres 1

**Aktywa wrażliwe
wg struktury stóp procentowych**

Wykres 2

**Pasywa wrażliwe
wg struktury stóp procentowych**

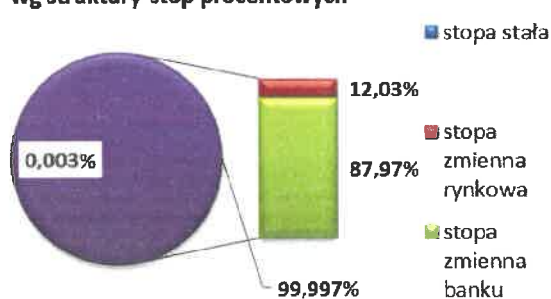

Tabela 13 Średnie terminy przeszacowania

średni termin przeszacowania*	07.18	08.18	09.18	10.18	11.18	12.18
aktywów (w dniach)	46,3	34,6	16,6	31,7	33,3	21,5
pasywów (w dniach)	57,4	55,5	52,2	53,4	54,5	55,1
różnica (w dniach)	-11,1	-20,9	-35,6	-21,7	-21,2	-33,6

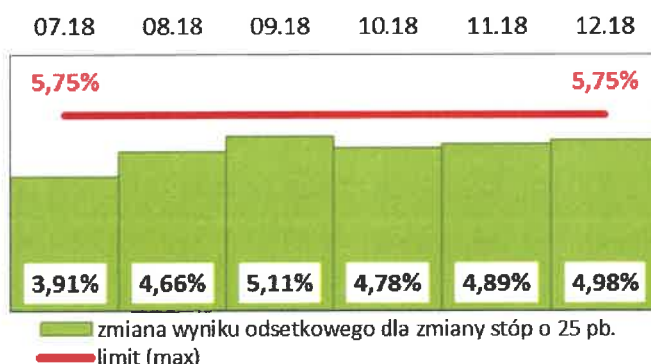
* dla pozycji z terminem zmiany oprocentowania do 12M

Całość (100,00%) wrażliwych na ryzyko aktywów i zobowiązań ma terminy przeszacowania do 12 miesięcy od daty analizy.

Najwyższa kwotowo luka, tj. **minus 497 389,75 tys. zł**, stanowiąca **194,22%** łącznego niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami odsetkowymi, występuje w przedziale przeszacowania od 1 do 3 miesięcy. Skumulowany poziom luki maksymalną wartość osiąga także w przedziale 1-3 M, w wysokości odpowiadającej 176,61% luki pozycji wrażliwych ogółem.

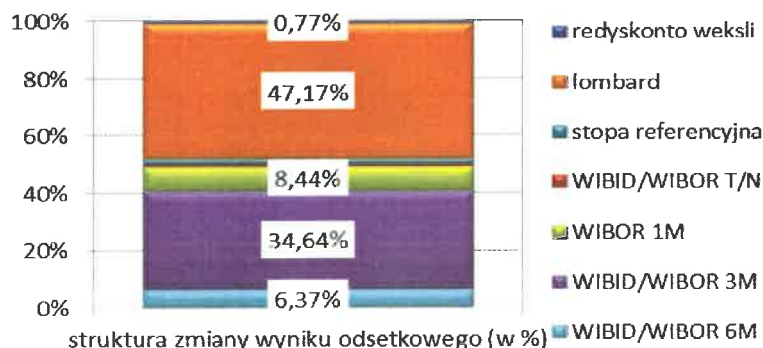
Największa koncentracja wrażliwych aktywów tj. **49,52%** stanu pozycji ogółem, występuje w przedziale przeszacowania do 1 dnia, a **87,97%** pasywów wrażliwych znajduje się w przedziale 1-3 M.

Wykres 3

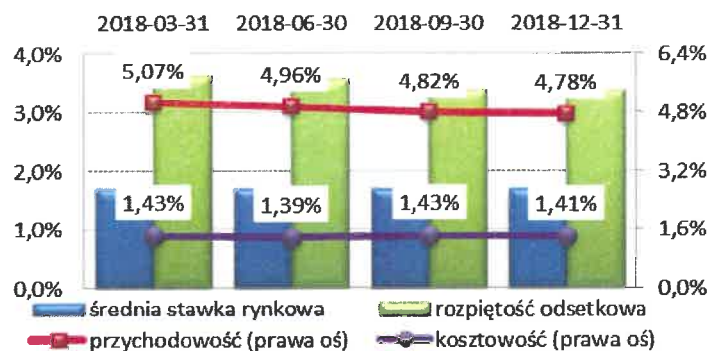
Wskaźnik zmiany wyniku odsetkowego wyniósł **4,98%** – nie przekraczając limitu ustalonego na maksymalnie 5,75% planowanego wyniku odsetkowego. Przeciętnie w trakcie roku z tytułu zmiany stóp procentowych o 0,25 pp. zagrożone było 4,45% planowanego rocznego wyniku z odsetek.

Wykres 4

Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego na koniec grudnia 2018 roku wynikała w głównym stopniu z istnienia aktywów przypisanych do stopy lombardowej. Przesądzają one w 47,17% o wartości zmiany wyniku odsetkowego przy zmianie stawek bazowych o 0,10 p.p.

Wykres 5

W kolejnych półroczach 2018 roku przychodowość aktywów zmniejszyła się do 4,78%, a kosztowość pasywów wzrosła do 1,41%.

Oznacza to spadek rozpiętości odsetkowej względem pierwszego półrocza o 0,20 pp., do 3,37 pp.

Ryzyko płynności to ryzyko poniesienia dodatkowych kosztów lub konieczności sprzedaży aktywów po niekorzystnej cenie w przypadku niemożności terminowego wywiązania się przez Bank z bieżących i przyszłych zobowiązań. Problemy z utrzymaniem bieżącej płynności mogą prowadzić do trwałej utraty zaufania do Banku wśród jego klientów.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności należy:

1. Utrzymywanie płynności bieżącej Banku oraz zarządzanie płynnością śróddzienną, krótko-średnio- i długoterminową.
2. Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa działania Banku w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych poprzez kształtowanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów przy uwzględnieniu pożądanej rentowności działania.
3. Rozwijanie działalności inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd Banku, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji oraz norm płynności i adekwatności kapitałowej.
4. Zwiększanie potencjału operacyjnego na rynku międzybankowym w celu efektywnego zarządzania kapitałem i płynnością Banku, w tym zapobiegania stratom w wyniku ponoszenia

dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem płynności oraz wykorzystania możliwości osiągnięcia zysku w ramach przyjętych założeń i limitów.

5. Wdrażanie rozwiązań wspomagających zarządzanie w sytuacjach kryzysowych zagrożenia płynności.
6. Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie alternatywnych źródeł finansowania działalności w sytuacjach kryzysowych.
7. Utrzymanie wskaźnika LCR i NSFR wynikających z unijnego pakietu CRDIV/CRR powyżej poziomów minimalnych określonych w regulacji.

Ze względu na ograniczoną skalę działalności walutowej zarządzanie płynnością złotową i walutową ma charakter skonsolidowany, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych oraz wszystkich horyzontów czasowych. W związku z czym, Bank kształtuje bazę depozytów z uwzględnieniem zasady zachowania właściwej relacji pomiędzy terminami wymagalności depozytów a długością udzielanych kredytów oraz sytuacji rynkowej.

Podstawową metodą wykorzystywaną przez Bank w procesie zarządzania płynnością jest odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów oraz zobowiązań pozabilansowych.

Kwota nominalna wybranych pozycji bilansowych, traktowanych według oficjalnej interpretacji zapisów Uchwały KNF jako aktywa płynne, odnotowana w ostatnim dniu analizowanego miesiąca wyniosła 304 082,51 tys. zł, składając się równocześnie na 28,58% całkowitej sumy bilansowej Banku. W porównaniu do wartości ewidencjonowanych na koniec listopada 2018 oznacza to skokowe zmiany zarówno wielkości bezwzględnej wolumenu aktywów płynnych (spadek aż o 40 173,21 tys. zł) jak również poziomu relacji pomiędzy środkami uznanymi za pozycje płynne oraz aktywami bilansowymi (spadek o 3,60 p.p.).

Wykres 6

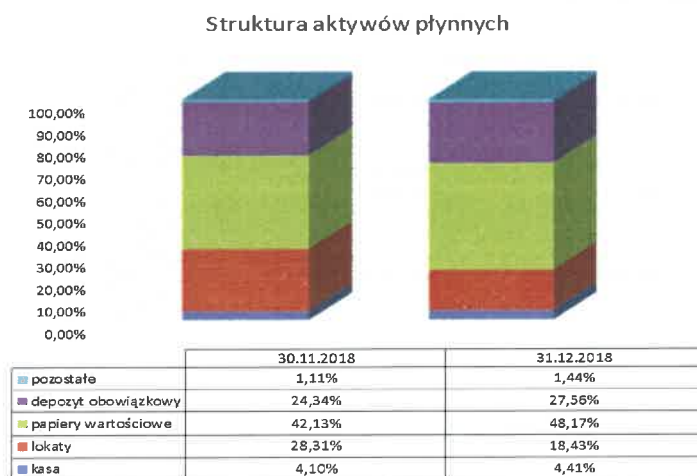

Tabela 14

Poz.	Wyszczególnienie	Stan w tys.zł na:		Zmiana w %	Dynamika	Zmiana w pp
		30.11.2018	31.12.2018	04:03	(04-03):03	04-03
1	2	3	4	5	6	7
1	Depozyty bieżące	474 355,03	475 862,43	100,32%	0,32%	1 507,40
2	Depozyty terminowe	489 062,23	483 933,55	98,95%	-1,05%	-5 128,68
3	Baza depozytowa	963 417,26	959 795,98	99,62%	-0,38%	-3 621,28
4	Odsetki	3 121,40	2 806,78	89,92%	-10,08%	-314,62
5	Baza depozytowa wraz z odsetkami	966 538,65	962 602,76	99,59%	-0,41%	-3 935,89
6	depozyty bieżące/baza depozytowa	49,24%	49,58%	100,70%	0,34%	0,34
7	depozyty terminowe/baza depozytowa	50,76%	50,42%	99,32%	-0,34%	-0,34

W dniu 31.12.2018 minimalnie większą częścią obligo depozytowego Banku (biorąc pod uwagę rodzaj wkładu) był wolumen środków ewidencjonowanych na klientowskich rachunkach lokat terminowych, którego kwota nominalna wyniosła 483 933,55 tys. zł., tworzący 50,42% bazy depozytowej Banku

Osad całkowity skalkulowany w dniu 31.12.2018, który będzie urealniał obligo depozytowe Banku, osiągnął poziom nominalny wynoszący 781 917,76 tys. zł. W relacji do stanu odnotowanego na koniec grudnia 2018 wkłady stabilne zwiększyły swoją kwotę bezwzględną o 13 274,53 tys. zł, co nastąpiło za sprawą wzrostu (wynoszącego 9 808,19 tys. zł) wolumenu osadu cząstkowego wyliczanego dla depozytów bieżących podmiotów gospodarczych.

Tabela 15

Poz.	Wyszczególnienie	Stan w tys.zł na		Zmiana w %	Dynamika	Zmiana w zł
		30.11.2018	31.12.2018	04:03	(04-03):03	04-03
1	2	3	4	5	6	7
I	Osad całkowity	768 643,22	781 917,76	101,73%	1,73%	13 274,53
II	Osad we wkładach dla depozytów bieżących Osób Fizycznych	211 658,98	214 532,57	101,36%	1,36%	2 873,58
III	Osad we wkładach dla depozytów terminowych Osób Fizycznych	381 618,02	382 707,50	100,29%	0,29%	1 089,48
IV	Osad we wkładach dla depozytów bieżących podmiotów gospodarczych	142 250,30	152 058,49	106,90%	6,90%	9 808,19
V	Osad we wkładach dla depozytów terminowych podmiotów gospodarczych	33 115,93	32 619,20	98,50%	-1,50%	-496,72
VI	Osad całkowity/Suma bilansowa	71,84%	73,49%	102,30%	2,30%	1,65
VII	Osad całkowity/Obligo depozytowe	79,78%	81,47%	102,11%	2,11%	1,68
VIII	Osad całkowity/Obligo kredytowe	133,42%	132,11%	99,02%	-0,98%	-1,31

Tabela 16 Depozyty niestabilne

Poz.	Wyszczególnienie	Stan w tys.zł na		Zmiana w %	Dynamika	Zmiana w tys.zł
		30.11.2018	31.12.2018	04:03	(04-03):03	04-03
1	2	3	4	5	6	7
I	depozyty niestabilne	194 774,03	177 878,22	91,33%	-8,67%	-16 895,81
II	Depozyty niestabilne ogółem/Bazę depozytową	20,22%	18,53%	91,67%	-8,33%	-1,68

Tabela 17 Analiza pozycji pozabilansowych

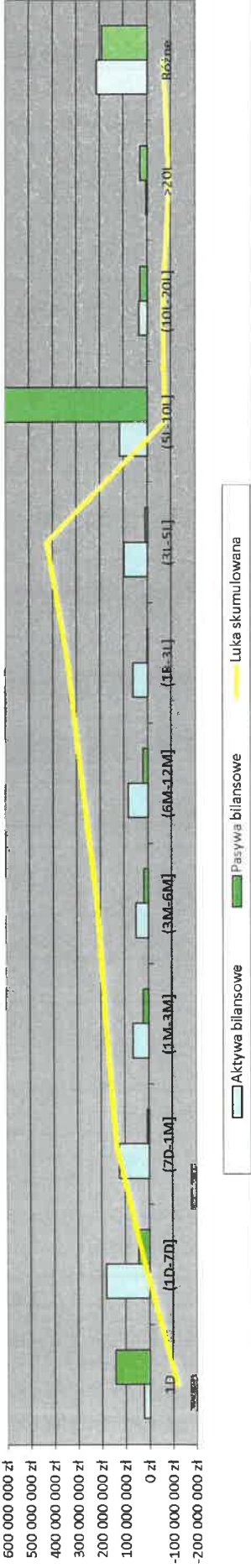
Poz	Wyszczególnienie	Stan w tys.zł na		Zmiana w %	Dynamika	Zmiana w tys.zł
		30.11.2018	31.12.2018	04:03	(04-03):03	04-03
1	2	3	4	5	6	7
I	Zobowiązania finansowe udzielone	59 768,02	65 136,49	108,98%	8,98%	5 368,47
II	Zobowiązania gwarancyjne udzielone	4 004,00	4 635,46	115,77%	15,77%	631,46
III	ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE MAJĄCE WPŁYW NA RYZYKO PŁYNNOŚCI (poz. I+II)	63 772,02	69 771,95	109,41%	9,41%	5 999,93
IV	Zob. pozabilansowe udzielone/Suma bilansowa	5,96%	6,56%	110,02%	10,02%	0,60
V	Aktywa płynne(NMP)/Zob. pozabilansowe udzielone	539,82%	435,82%	80,73%	-19,27%	(104,00)

Tabela 18. Zestawienie urealnionej luki płynności na 31.12.2018

	Saldo	ID	(1D-7D)	(7D-1M)	(1M-3M)	(3M-6M)	(6M-12M)	(1R-3L)	(3L-5L)	(5L-10L)	(10L-20L)	>20L	Różne
AKTYWA	1 063 927 044	25 519 586	182 861 868	126 222 932	65 108 252	52 703 586	81 907 094	61 381 278	97 121 458	117 007 901	35 161 605	3 618 353	215 311 131
KASA	13 396 813	13 396 813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NAL. OD POD. FINANSOWYCH	238 171 395	34 039 117	105 801 687	49 062 429	15 387 073	51 846 836	80 289 594	61 146 278	93 416 458	98 829 901	30 864 605	3 618 353	37 145 688
NAL. OD POD. NIEFINANSOWYCH	510 400 019	299	1 686 703	20 354 639	58 750	117 500	117 500	235 000	705 000	2 753 000	1 397 000	0	52 959 280
NAL. OD JED. SAMORZĄDOWYCH	5 391 605	0	65 605	0	600 000	800 000	1 500 000	0	3 000 000	15 423 000	2 900 000	0	0
PAPIERY WARTOŚCIOWE	191 959 935	0	147 136 048	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20 598 887
AKTYWA TRWAŁE NETTO	22 838 221	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22 838 221
INNE AKTYWA BILANSOWE	81 769 055	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	81 769 055
PASYWA	1 063 927 044	144 469 152	6 499 416	5 960 848	14 847 322	10 243 020	8 655 099	1 632 928	8 198 895	612 248 659	29 321 916	29 321 916	192 547 874
ZOB. WOBEC POD. FINANSOWYCH	34 037 286	37 286	0	0	7 000 000	0	0	0	8 000 000	19 000 000	0	0	0
ZOB. WOBEC POD. NIEFINANSOWYCH	944 708 724	127 014 958	1 608 791	5 923 495	7 822 624	10 085 949	8 534 652	1 602 753	198 895	593 248 659	29 321 916	29 321 916	130 023 117
ZOB. WOBEC JED. SAMORZĄDOWYCH	17 856 748	17 416 908	91 096	37 353	24 698	156 071	100 447	30 175	0	0	0	0	0
INNE PASYWA BILANSOWE	8 119 154	0	4 799 529	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 319 625
KAPITAŁY	59 205 132	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	59 205 132
ZYSK		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZOB. POZ. UDZIELONE	69 771 948	0	38 619 125	1 318 546	6 837 687	7 833 362	11 898 247	505 366	1 436 356	1 323 259	0	0	0
ZOB. POZ. OTRZYMANE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Luka urealniona	-118 949 566	137 743 327	118 943 538	43 423 243	61 373 748	59 242 984	87 486 207	-496 564 017	5 839 689	-25 703 563	22 763 257
Luka skumulowana	-118 949 566	18 793 762	137 737 300	181 160 543	277 163 495	336 406 479	423 892 686	-72 671 331	-66 831 642	-92 535 205	-69 771 948
wskaźnik płynności	0,18	4,05	17,94	3,00	3,99	2,92	10,08	0,19	1,20	0,12	1,12
wskaźnik płynności skumulowany	0,18	1,10	1,70	1,83	2,08	1,91	2,30	0,92	0,93	0,90	0,94

Luka oraz pasywa i aktywa bilansowe w przedziałach zapadalności wg stanu na 31.12.2018

AKTYWA BILANSOWE	25 519 586	182 861 868	126 222 932	65 108 252	52 703 586	81 907 094	61 381 278	97 121 458	117 007 901	35 161 605	3 618 353	215 311 131
PASYWA BILANSOWE	144 469 152	45 118 541	7 279 394	21 685 009	18 076 382	20 533 346	2 138 294	9 635 251	613 571 918	29 321 916	29 321 916	192 547 874
Luka skumulowana	-118 949 566	18 793 762	137 737 300	181 160 543	277 163 495	336 406 479	423 892 686	-72 671 331	-66 831 642	-92 535 205	-69 771 948	-69 771 948

Tabela 19. Nadzorcze miary płynności

data	M1	M2	M3	M4
wymagane minimum	-	-	1,00	1,00
2018-12-31	179 541,96	2,44	1,33	1,48

Tabela 20 Limity ograniczające ryzyko płynności

Poz.	Wyszczególnienie	Stan na		Limit	Przekroczenie
		30.11.2018	31.12.2018		
WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI					
I	Płynności do 1 miesiąca	1,56	1,70	Min 1,00	
II	Płynności do 3 miesięcy	1,53	1,83	Min 1,00	
III	Płynności do 1 roku	1,57	2,08	Min 1,00	
IV	Zaangażowanie w kredyty i pożyczki o terminie zapadalności powyżej 10 lat w stabilności bazy depozytowej	4,05	4,16	Max 9,00	
V	Pokrycie aktywami płynnymi pozostałe środki niestabilne	3,07	2,44	Min 0,90	
VI	Płynności zobowiązań pozabilansowych do obliża kredytowego	0,11	0,12	Max 0,20	
WKSAŹNIKI STABILNOŚCI BAZY DEPOZTOWEJ					
VII	Depozyty stabilne do depozytów ogółem	0,90	0,90	Min 0,65	
VIII	Depozyty ogółem do obliża kredytowego	1,67	1,62	Min 1,1	
IX	Udział dużych depozytów w bazie depozytowej	14,42%	12,86%	Max 25%	
X	Depozyty osób wewnętrznych do bazy depozytowej	0,22	0,21	Max 1,1	
NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI, W TYM:					
A. UCHWAŁA KNF					
XI	M1 - luka płynności krótkoterminowej	232 194,64	179 541,96		
XII	M2 - współczynnik płynności krótkoterminowej	3,07	2,44	Min 1,00	
XIII	M3 - współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1,31	1,30	Min 1,00	
XIV	M4 - współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,52	1,48	Min 1,00	
B. ROZPORZĄDZENIE CRR					
XV	LCR wskaźnik płynności krótkoterminowej wg . Roz.CRR „Liquidity 2 NBP ITS”	1,25	1,23	Min 1,00	
XVI	LCR wskaźnik płynności krótkoterminowej wg . Roz.CRR „Liquidity 2 NBP ITS” dzienne	1,92	1,87	Min 1,00	

Tabela 21 Aktywa płynne

Uchwała KNF

Poz.	Wyszczególnienie	Stan na w zł:		Zmiana w %	Dynamika	Zmiana w zł
		30.11.2018	31.12.2018	04:03	(04-03):03	04-03
1	2	3	4	5	6	7
I	Kasa	14 125 135	13 396 813	94,84%	-5,16%	-728 322
II	Rachunki bieżące	120 544	97 473	80,86%	-19,14%	-23 070
III	Lokaty z terminem zapadalności do 7 dni włącznie	58 465 164	34 039 117	58,22%	-41,78%	-24 426 047
IV	Lokaty z terminem zapadalności od 7 dni do 30 dni włącznie	39 000 000	22 000 000	56,41%	-43,59%	-17 000 000
V	Obligacje Skarbowe	59 072 506	69 099 561	116,97%	16,97%	10 027 055
VI	Bony Pieniężne NBP	85 979 102	77 377 709	90,00%	-10,00%	-8 601 393
VII	Depozyt obowiązkowy	83 791 080	83 791 080	100,00%	0,00%	0
VIII	Pozostałe rozliczenia i inne	3 702 187	4 280 757	115,63%	15,63%	578 570
IX	AKTYWA PŁYNNE OGÓŁEM (poz. I+...+VIII)	344 255 716	304 082 509	88,33%	-11,67%	-40 173 207

Rozporządzenie CRR

Poz.	Wyszczególnienie	Stan na w zł:		Zmiana w %	Dynamika	Zmiana w zł
		30.11.2018	31.12.2018	04:03	(04-03):03	04-03
1	2	3	4	5	6	7
I	Kasa	14 125 135	13 396 813	94,84%	-5,16%	-728 322
II	Rachunki bieżące	15 000	15 000	100,00%	0,00%	0
III	Papiery wartościowe	145 051 608	146 477 270	100,98%	0,98%	1 425 662
IV	AKTYWA PŁYNNE wg Roz. CRR (poz. I+...+III) „Liquidity 2 NBP ITS”	159 191 743	159 889 083	100,44%	0,44%	697 340
V	Depozyt obowiązkowy	83 791 080	83 791 080	100,00%	0,00%	0
VI	Aktywa Płynne wg „IPS Liquidity – dzienne”	242 982 823	243 680 163	100,29%	0,29%	697 340

W analizowanym okresie nie wystąpiły czynniki warunkujące wprowadzenie Planu awaryjnego działania na wypadek utraty płynności.

Ryzyko walutowe – jest to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do PLN, prowadzących do powstania strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych; zmienność kursów walut związana jest z czynnikami całkowicie niezależnymi od Banku.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym należy:

1. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju skali prowadzonej działalności walutowej.
2. Zwiększanie bezpieczeństwa przeprowadzanych transakcji walutowych.
3. Optymalizowanie zależności między akceptowalnym poziomem narażenia Banku na ryzyko walutowe a wynikiem osiąganym z tej działalności.

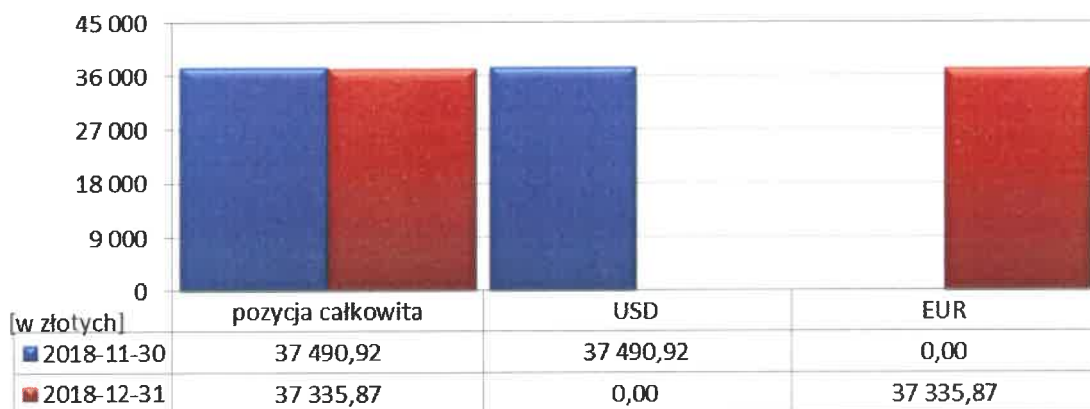
Działalność walutowa Banku rozwijana jest do poziomu niewymagającego zabezpieczenia funduszami własnymi. Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku jest

ograniczony, poprzez limit maksymalnej całkowitej pozycji walutowej Banku 2% funduszy własnych oraz limity indywidualne dla pozycji w poszczególnych walutach.

Ze względu na ograniczoną skalę i charakter prowadzonej działalności walutowej, w ramach zarządzania pozostałymi typami ryzyk, analizy przeprowadzane są łącznie dla wszystkich środków po przeliczeniu ich na PLN.

Pozycja walutowa całkowita Banku na 31.12.2018 tworzona przez długą pozycję w EUR wyniosła **37 335,87 zł**, co stanowi **0,05%** funduszy własnych (81 890,17 tys. zł) i oznacza brak przesłanki do tworzenia wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka walutowego (relacja poniżej 2%).

Wykres 7

Na koniec grudnia 2018 roku pozycje w poszczególnych walutach wynosiły:

- w dolarze amerykańskim **minus 7 372,39 USD**,
- w walucie europejskiej **plus 8 682,76 EUR**.

Na podstawie modelu VAR oszacowano z 99% prawdopodobieństwem możliwą do poniesienia w jednym dniu roboczym stratę z tytułu wyceny rewaluacyjnej utrzymywanych w dniu 31.12.2018 roku pozycji indywidualnych na **311 zł** (o 188 zł mniej niż według stanu na ostatni dzień listopada).

W warunkach skrajnych zagrożenie dla jednego dnia wzrasta **do 3 645 zł** (o 656 zł więcej niż na 30.11.2018).

Maksymalne wartości poszczególnych limitowanych pozycji w grudniu 2018 roku wynosiły:

12.2018	w PLN	12.2018	w walutach
PC	120 080,78	USD	11 616,70
VAR	905	EUR	17 828,03

We wszystkich dniach grudnia 2018 roku limity LN dla każdej z istniejących indywidualnych pozycji walutowych były zachowane.

Średnia ekspozycja w grudniu względem poprzedniego miesiąca zmniejszyła się: w USD o 1 747,62 dolarów i w przypadku EUR o 617,99 jednostek.

Maksymalne ekspozycje indywidualne wyniosły w trakcie całego 2018 roku:

- 22 424,46 USD
- 67 057,31 EUR

Tabela 22 (w jednostkach walut)

wyszczególnienie	USD	EUR
limit LN (na dzień analizy)	40 000	75 000
max wartość pozycji indywidualnej	11 616,70	17 828,03
średnia wartość pozycji indywidualnej	6 715,37	7 421,99
max wykorzystanie limitu	29,04%	23,77%
średnie wykorzystanie limitu	16,79%	9,90%
wykorzystanie limitu na dzień analizy	18,43%	11,58%

W tabeli zamieszczono wybrane wskaźniki stosowane w procesie badania i oceny nadzorczej (BION) z zakresu ryzyka walutowego na dzień 31.12.2018 roku.

Tabela 23 Wybrane wskaźniki

Wskaźnik	Komponenty wskaźnika	Stan na 31.12.2018
Maksymalna pozycja całkowita za 12 miesięcy / fundusze własne	Maksimum 288 856,07 Fundusze własne 81 890 168	0,35%
Średnia pozycja całkowita za 12 miesięcy / fundusze własne	Średnia 49 347,99 Fundusze własne 81 890 168	0,06%
Zmiana kursów walutowych o 30 % / fundusze własne	Strata 19 516,15 Fundusze własne 81 890 168	0,02%
VAR 10 dniowy przy poziomie ufności 99 %	-----	983

Ryzyko operacyjne – jest to ryzyko poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym należy:

1. Ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej.
2. Utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie. Poprzez akceptowalny poziom ryzyka rozumie się utrzymanie poziomu profilu ryzyka (wielkość i rodzaj rejestrowanych zdarzeń, wskaźniki KRI, wielkości strat w stosunku do funduszy własnych oraz wielkości wymogu kapitałowego) w wysokości akceptowalnej w stosunku do ustalonych limitów.
3. Osiągnięcie optymalnych w warunkach funkcjonowania Banku standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym.
4. Utrzymanie bezpieczeństwa Banku i jego zasobów na akceptowalnym poziomie.
5. Zapewnienie jakości działania Banku na poziomie zapewniającym utrzymanie i rozwijanie osiągniętej pozycji rynkowej.
6. W zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, celem jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych.
7. Bank dąży do utrzymania limitu w zakresie wartości progowych określonych w Strategii.

Bank określa profil ryzyka za pomocą wielkości i rodzaju rejestrowanych zdarzeń (mapa i matryca ryzyka), kluczowych wskaźników ryzyka oraz wielkości strat w stosunku do funduszy własnych.

Tabela 24 Zarejestrowane zdarzenia operacyjne w podziale na rodzaje zdarzeń ryzyka.

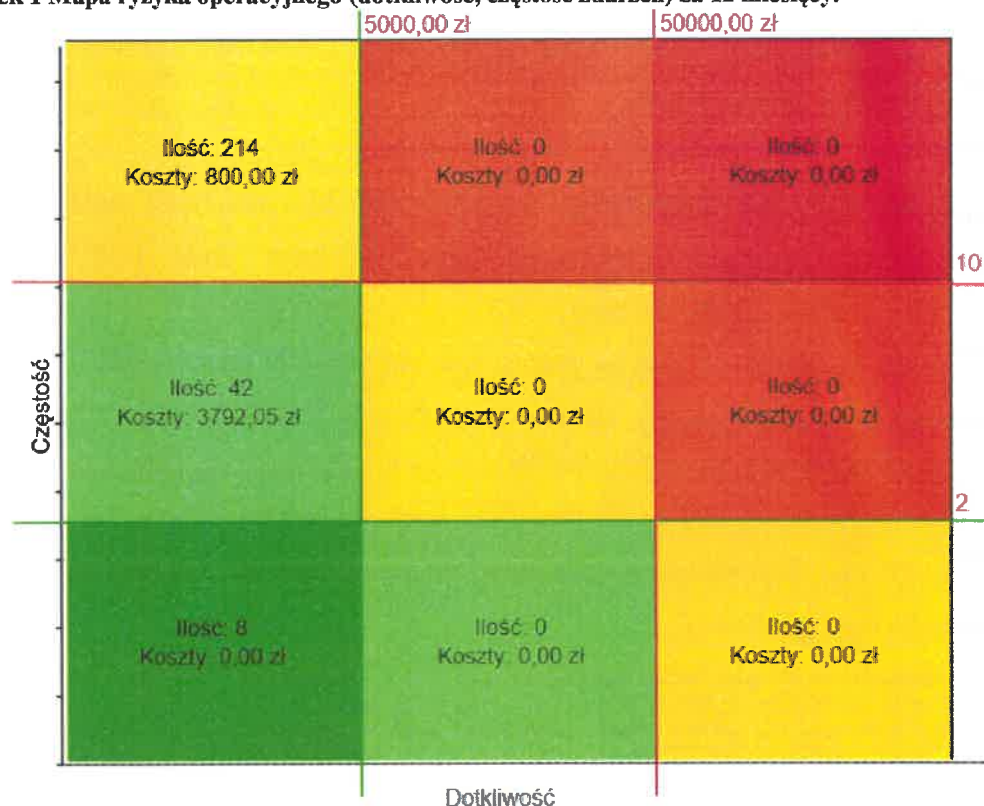
LP	Rodzaje zdarzeń	Liczba zdarzeń (szt.)	
		12 m-cy	IV kw. 2018
1.	Klienci, produkty i praktyka biznesowa	26	9
2.	Zakłócenia działalności i błędy systemów	146	29
3.	Uszkodzenia aktywów	10	5
4.	Dokonywania transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	80	7
5.	Oszustwo wewnętrzne	0	0
6.	Oszustwo zewnętrzne	4	1
7.	Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	2	1
RAZEM		268	52

Na zamieszczonym poniżej rysunku nr 1 przedstawiono mapę ryzyka operacyjnego. Wynika z niej, że zdarzenia zarejestrowane w Banku generują ryzyko głównie z powodu częstotliwości zdarzeń, a nie z powodu rozmiaru straty jednostkowej. Tendencja ta nie ulega zmianie w dłuższym przedziale czasowym.

Tabela 25 Mapa ryzyka operacyjnego (dotkliwość, częstość zdarzeń bez zdarzeń zewnętrznych) w 2018 r.

Dotkliwość	Częstość	Klasyfikacja	Ilość	Koszty rzeczywiste	Koszty szacunkowe (w tym potencjalne)
Niska	Niska	1A	8	0,00	0,00
Niska	Średnia	1B	42	2 019,00	1 773,05
Niska	Wysoka	1C	214	200,00	600,00

Rysunek 1 Mapa ryzyka operacyjnego (dotkliwość, częstość zdarzeń) za 12 miesięcy.

Ryzyko rezydualne – jest to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich ustanawiania.

W celu zarządzania ryzykiem rezydualnym Bank monitoruje skuteczność przyjmowanych zabezpieczeń, a otrzymywane wyniki wykorzystuje w procesie ustalania obowiązujących limitów koncentracji jednolitych form zabezpieczeń.

Ryzyko biznesowe – ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko to obejmuje:

[Podpisy]

1. Ryzyko strategiczne – ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.
2. Ryzyko wyniku finansowego – ryzyko realizacji osiągnięcia wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału.
3. Ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na podmiot (cykliczności).
4. Ryzyko regulacyjne – ryzyko zmiany prawnych warunków prowadzenia działalności.
5. Ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania) mających niekorzystny wpływ na Bank.

Ryzyko braku zgodności (compliance) - to ryzyko rozumiane jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, w tym norm etycznych.

Ryzyko braku zgodności to ryzyko poniesienia przez Bank konsekwencji finansowych – w postaci kar, odszkodowań, odsetek karnych, jak i konsekwencji niefinansowych – w postaci sankcji prawnych, regulatorów rynku czy negatywnych skutków wizerunkowych, które może ponieść Bank, jako wynik niedostosowania się do przepisów prawa, wytycznych regulatora, czy też ogólnie przyjętych zasad postępowania oraz niestosowania się do wewnętrznych regulacji Banku.

Celem strategicznym ryzyka braku zgodności jest:

1. Eliminowanie/minimalizowanie ryzyka braku zgodności, tj. przeciwdziałanie możliwości wystąpienia konsekwencji finansowych i niefinansowych nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych przez Bank standardów postępowania;
2. Zapewnienie przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych;
3. Wzmacnianie pozycji Banku jako instytucji godnej zaufania, uczciwej i rzetelnej.

Działaniami umożliwiającymi realizację celów strategicznych są:

1. Wprowadzanie wewnętrznych regulacji zapewniających zgodność regulacji wewnętrznych Banku z przepisami prawa i standardami rynkowymi, a także regulacji wewnętrznych między sobą;

2. Dążenie do stworzenia kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów określonych przez Bank;
3. Zwiększanie świadomości wśród wszystkich pracowników Banku znaczenia ryzyka braku zgodności, w tym kształtowania, utrzymywania i promowania kultury organizacyjnej i dobrych praktyk.

Usytuowanie w strukturze organizacyjnej i zakres działania komórki ds. ryzyka braku zgodności w Banku:

1. Zadania wykonuje Naczelnik Wydziału Kontroli Wewnętrznej pełniący jednocześnie funkcję stanowiska zgodności bezpośrednio podległy służbowo Prezesowi Zarządu.
2. Działanie komórki obejmuje zadania drugiej linii obrony przed ryzykiem, polegające na zapewnianiu zgodności w działaniu całego Banku.
3. Komórka ds. ryzyka braku zgodności swoim zakresem działań zapewniających obejmuje m.in.:
 - a) przepisy i regulacje związane z prawem bankowym (w tym procedury udzielania kredytów i pożyczek),
 - b) ochronę konsumenta i przeciwdziałanie nieuczciwej konkurencji, w szczególności pod kątem niedozwolonych klauzul umownych (tzw. klauzul abuzywnych),
 - c) obowiązek rzetelnej reklamy produktów i usług,
 - d) wprowadzanie nowych produktów i modeli biznesowych, w szczególności pod kątem przeciwdziałania obchodzeniu powszechnie obowiązujących przepisów,
 - e) ochronę tajemnicy bankowej,
 - f) ochronę danych osobowych,
 - g) przeciwdziałanie konfliktowi interesów, w tym konfliktowi personalnemu, transakcje własne pracowników, przyjmowanie prezentów,
 - h) prawo pracy, w tym zwłaszcza mobbing i molestowanie w pracy,
 - i) politykę informacyjną dotyczącą ujawnień,
 - j) zasady etycznego postępowania w prowadzeniu działalności bankowej,
 - k) przyjmowanie zgłoszeń, postępowanie wyjaśniające, standardy chroniące pracownika zgłaszającego naruszenie.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności realizowany w Warszawskim Banku Spółdzielczym obejmuje:

1. Identyfikację ryzyka - na podstawie informacji zewnętrznych i wewnętrznych, np. baz danych o zmianach aktów prawnych, rejestrów wewnętrznych Banku, zgłoszonych

informacji o naruszeniu przepisów, określenie obszarów ryzyka, które następnie zostaną poddane ocenie. Bank identyfikuje ryzyko hipotetyczne i historyczne.

2. Ocenę ryzyka - pomiar lub szacowanie, analizę ryzyka w oparciu o profil ryzyka, kluczowe wskaźniki efektywności czy mapy ryzyka.
3. Kontrolę ryzyka - stosowanie środków/ mechanizmów kontrolnych oraz środków/ mechanizmów ograniczających ryzyko.
4. Monitorowanie - przeprowadzenie czynności kontrolnych w stosunku do poprzednich etapów procesu zarządzania ryzykiem, ustalenie tendencji zmian ryzyka, m.in. celem ustalenia skuteczności wdrożonych działań naprawczych.
5. Raportowanie - informowanie w okresach kwartalnych organów Banku – Zarządu i Rady, o ustaleniach w zakresie procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, w tym ustanowienie stałej i efektywnie działającej komórki ds. zarządzania ryzykiem braku zgodności, organizację procesu zarządzania tym ryzykiem odpowiada Zarząd Banku. Bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności w Banku sprawuje Prezes Zarządu.

Zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami zarządzania ryzykiem, jednym z elementów procesu zarządzania jest raportowanie. Odbywa się ono na zasadach określonych w Instrukcji sporządzania informacji zarządczej. Instrukcja ta określa minimalny zakres raportów sporządzanych na potrzeby wewnętrzne Banku, częstotliwość, terminy sporządzenia, komórki odpowiedzialne za ich przygotowanie, odbiorców oraz wzory raportów mających charakter tabelaryczny. Informacje te, w tym analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku zawierającą dane na temat poziomu narażenia na ryzyko i poziomie wykorzystania przyjętych limitów otrzymuje okresowo Zarząd i Rada Nadzorcza.

Fundusze własne Banku

Fundusze własne Banku wyliczane są w oparciu o zapisy CRR.

Fundusze własne Banku stanowią, po odpowiednich odliczeniach, sumę kapitału Tier I i kapitału Tier II. Na kapitał Tier I Banku składa się suma kapitału podstawowego Tier I i kapitału dodatkowego Tier I.

Bank odlicza (o ile posiada) od kapitału podstawowego Tier I poniższe pozycje:

1. Ewentualne poniesienie straty za bieżący rok obrotowy.
2. Wartości niematerialne i prawne.
3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności.

4. Posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I, w tym instrumenty własne w kapitale podstawowym Tier I, do których zakupu Bank jest faktycznie lub warunkowo zobowiązany na mocy istniejącego zobowiązania umownego.
5. Bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązanie kapitałowe, uznane przez właściwy organ za mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych Banku.
6. Mającą zastosowanie wartość posiadanych przez Bank bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty.
7. Zgodnie z art. 470 CRR Bank nie odlicza wartości inwestycyjnej w podmiot sektora finansowego lecz nadaje im wagę ryzyka 250%.

Bank dokonuje następujących odliczeń (o ile posiada) od kapitału podstawowego Tier II:

1. Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w Tier II, w tym instrumentach własnych w Tier II, które instytucja mogłaby mieć obowiązek kupić na mocy istniejących zobowiązań umownych;
2. Bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, z którymi instytucja ma krzyżowe powiązania kapitałowe;
3. Mającą zastosowanie i określoną zgodnie z art. 70 wartość bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty;
4. Posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, z wyjątkiem pozycji z tytułu gwarantowania emisji utrzymywanych nie dłużej niż przez pięć dni roboczych.

Wartość funduszy własnych na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 81 890 tys. złotych.

Tabela 26 Fundusze własne Banku

Fundusze własne		81 890 167,83
1.1	Kapitał Tier 1	57 295 647,28
1.1.1	Kapitał podstawowy CET 1	57 295 647,28
	Instrumenty kapitałowe zaliczane do funduszy własnych CET1	1 957 000,00
	Opłacone instrumenty kapitałowe	1 957 000,00
	Zyski zatrzymane	4 892 261,13
	Skumulowane inne całkowite dochody	32 140,81
	Kapitał rezerwowy	38 041 729,56
	Fundusz ogólnego ryzyka	12 500 000,00
	Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do CET 1	
	Korekty w kapitale podstawowym Tier I z tytułu filtrów ostrożnościowych	-10 096,70
	(-) Inne wartości niematerialne i prawne	-117 387,52
	Inne przejściowe korekty CET 1	-191 718,44
1.1.2	Dodatkowy kapitał podstawowy (AT)	0,00
	Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do AT1	0,00
	Inne przejściowe korekty AT1	0,00
1.2	Kapitał Tier 2	24 594 520,55
	Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane zaliczane do T2	24 394 520,55
	Korekta z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego według metody standardowej	200 000,00

Przestrzeganie wymogów kapitałowych, o których mowa w części trzeciej tytule

II rozdziale 2 Rozporządzenia CRR:

Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitałowej

Działania podejmowane w ramach oceny adekwatności kapitałowej Banku mają na celu określenie stopnia dostosowania poziomu ponoszonego ryzyka do wartości posiadanych kapitałów własnych, będących podstawowym źródłem pokrycia ewentualnych strat. Analiza i zarządzanie adekwatnością kapitałową, podobnie jak zarządzanie poszczególnymi typami ryzyka odbywa się zgodnie z regulacjami unijnymi i krajowymi o charakterze nadzorczym oraz regulacjami wewnętrznymi, m.in. Strategią zarządzania ryzykiem, polityką kapitałową zawartą w Planie ekonomiczno-finansowym, Instrukcją wyznaczania wymogów kapitałowych z poszczególnych rodzajów ryzyka oraz szacowania współczynników kapitałowych i dźwigni finansowej oraz Instrukcją wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego.

Na podstawie Instrukcji wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz szacowania współczynników kapitałowych i dźwigni finansowej, Bank stosuje następujące zasady wyznaczania wymogów kapitałowych:

1. W zakresie ryzyka kredytowego - Bank stosuje metodę standardową wyliczania wymogów kapitałowych zgodnie z Rozporządzeniem CRR. Bank stosując metodę standardową, zalicza ekspozycje do jednej z 16 klas, którym przypisane są odpowiednie wagi ryzyka. Bank przy ustalaniu wag ryzyka ekspozycji kredytowych nie stosuje ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej ani też ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez agencje kredytów eksportowych;
2. W zakresie ryzyka operacyjnego Bank stosuje metodę wskaźnika bazowego, określonej w rozporządzeniu CRR w Tytule III. Wskaźnik stanowi pomnożoną przez 15 średnią za okres trzech lat obrotowych, bieżącego oraz dwóch poprzedzających dany rok sumy wyników wyliczanych jako sumę następujących pozycji rachunku zysków i strat Banku: odsetki należne i podobne przychody, odsetki do zapłaty i podobne opłaty, przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/zmiennej stopie dochodu, należności z tytułu prowizji/opłat, koszty z tytułu prowizji/opłat, zysk netto lub strata netto z operacji finansowych, pozostałe przychody operacyjne;
3. W zakresie ryzyka rynkowego Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego metodą podstawową zgodnie z zasadami określonymi w art. 351 CRR. Wymóg kapitałowy stanowi 8% pozycji walutowej całkowitej, jeżeli przewyższa ona 2% funduszy własnych Banku lub stanowi 0, jeżeli nie przewyższa 2% funduszy własnych;

Pozostałe metody wyznaczania wymogów kapitałowych na pozostałe rodzaje ryzyka określone są w „Procedurze szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Warszawskim Banku Spółdzielczym”.

Dodatkowe wymogi kapitałowe na poszczególne rodzaje ryzyka

Ryzyko kredytowe

Oszacowany na dzień 31 grudnia 2018 roku dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego nie wystąpił.

Na wielkość dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego mają wpływ następujące czynniki:

- suma aktywów i zobowiązań pozabilansowych o wagach ryzyka do 75%;
- suma bilansowa;
- wielkość zobowiązań pozabilansowych.

Zgodnie z zapisami instrukcji wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank wyznacza dodatkowy wymóg kapitałowy w przypadku, gdy suma aktywów i zobowiązań pozabilansowych o wagach ryzyka do 75% i więcej przekracza 75% sumy aktywów według wartości bilansowej powiększonych o udzielone zobowiązania pozabilansowe.

Ryzyko walutowe

W wyniku analiz przeprowadzonych na dzień 31.12.2018 roku nie stwierdzono występowania dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu prowadzonej działalności walutowej.

Jeśli wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego w okresie ostatnich 6 miesięcy (na każdy dzień roboczy miesiąca) nie przekroczył w żadnym z badanych miesięcy 2% posiadanych przez Bank funduszy własnych, Bank uznaje, że wymóg kapitałowy na ryzyko rynkowe wyliczony według zasad Filaru I jest wystarczający i nie wyznacza wewnętrznego wymogu z tego tytułu.

Ryzyko koncentracji

W ramach ryzyka koncentracji Bank monitoruje koncentrację zaangażowania w następujących obszarach: dużych zaangażowań, w sektor gospodarki, przyjętych form zabezpieczeń, zaangażowania wg produktów, w obszarze koncentracji geograficznej, zaangażowania w waluty obce, a także w koncentrację inwestycji finansowych.

W wyniku analiz przeprowadzonych na dzień 31.12.2018 roku stwierdzono występowanie dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka koncentracji w wysokości 1 440 tys. zł. Alokacja kapitału następuje w ramach ryzyka kredytowego. Dodatkowy wymóg kapitałowy wystąpił.

Ryzyko stopy procentowej

Wg stanu na 31.12.2018 roku nie wystąpił dodatkowy wymóg na ryzyko stopy procentowej. Zgodnie z założeniami planu ekonomiczno-finansowego wartość wymogu z tytułu ryzyka stopy procentowej nie powinna przekroczyć poziomu 3% funduszy własnych Banku. Poziom narażenia na ryzyko stopy procentowej należy określić jako akceptowalny niski.

Ryzyko płynności

Na dzień 31.12.2018 roku powstał dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności w wysokości 97 tys. zł.

Procedura wyliczania uwzględnia stan, w którym następuje nagły spadek bazy depozytowej o 20%, a ewentualny niedobór środków finansowych zostaje uzupełniony z upłynnienia posiadanych aktywów zabezpieczających płynność. Dodatkowo przyjmuje się utrzymanie aktywów pozwalających na sfinansowanie ewentualnego kolejnego wypływu 20% bazy depozytowej. W celu utrzymania płynności Bank może upłynnić część aktywów nieobciążonych. Bank szacuje koszt pozyskania niedoboru środków na sfinansowanie wypływu. Kosztem jest różnica między oprocentowaniem kredytu z BPS S.A. a oprocentowaniem lokat w BPS S.A.

Pozostałe ryzyka

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku nie występował dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu pozostałych, nie wymienionych powyżej, typów ryzyka podlegających monitorowaniu w ramach procedury ICCAP.

Zgodnie z założeniami planu ekonomiczno-finansowego na rok 2018 suma pozostałych wymogów kapitałowych nie powinna przekroczyć progu 2% funduszy własnych.

Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem

W zakresie ryzyka kredytowego Bank stosuje metodę standardową wyliczenia wymogów kapitałowych zgodnie z rozdziałem 2 rozporządzenia CRR. Bank zalicza ekspozycje kredytowe do jednej z następujących klas ekspozycji kredytowych, którym przypisane są odpowiednie wagi ryzyka:

- 1) ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych;
- 2) ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych;
- 3) ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego;
- 4) ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju;
- 5) ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych;
- 6) ekspozycje wobec instytucji;
- 7) ekspozycje wobec przedsiębiorstw;
- 8) ekspozycje detaliczne;
- 9) ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach;
- 10) ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania;
- 11) ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem;
- 12) ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych;
- 13) pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne;

- 14) ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową;
- 15) ekspozycje kapitałowe;
- 16) inne pozycje.

Łączna wartość kwot stanowiących 8% ekspozycji ważonych ryzykiem na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 51 576 tys. złotych.

Bank stosuje współczynnik wsparcia dla ekspozycji wobec MŚP o wartości 0,7619 wymogów kapitałowych z tytułu tych ekspozycji. Współczynnik wsparcia stosuje się dla ekspozycji spełniających następujące warunki:

1. Ekspozycja należy do kategorii detalicznej lub kategorii dotyczącej przedsiębiorstw, bądź kategorii ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach. Wyklucza się ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania.
2. MŚP definiuje się zgodnie z zaleceniem Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 roku dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Wśród kryteriów wymienionych w art. 2 załącznika do tego zalecenia uwzględnia się wyłącznie roczny obrót.
3. Łączna kwota zobowiązań klienta będącego dłużnikiem lub grupy powiązanych klientów wobec instytucji i jednostek dominujących oraz ich jednostek zależnych, w tym wszelkich ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, jednak z wyjątkiem należności lub należności warunkowych z zabezpieczeniem w formie nieruchomości mieszkalnych, nie przekracza – zgodnie z wiedzą instytucji – kwoty 1,5 mln EUR. Instytucja podejmuje zasadne kroki w celu uzyskania tej wiedzy.

Bank w 2018 roku korzystał ze współczynnika wsparcia dla ekspozycji wobec MŚP.

Kwota minimalnych wymogów kapitałowych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku łączna wartość minimalnych wymogów kapitałowych dla I filaru wyniosła 57 716 tys. złotych. W ramach filaru I wymóg z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł 51 576 tys. zł., natomiast z tytułu ryzyka operacyjnego 6 140 tys. zł.

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. suma strat brutto zarejestrowanych zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego wyniosła 2,50 tys. zł.

Wielkość strat brutto została zarejestrowana w następujących rodzajach i kategoriach zdarzenia:

- szkody związane z aktywami rzeczowymi – 1,54 tys. zł;

W ocenie Banku w roku 2018 nie zarejestrowano zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego mających znaczny wpływ na realizację krytycznych procesów biznesowych. Uwzględniając wielkość alokacji kapitału na ryzyko operacyjne oraz wielkość strat, która została zidentyfikowana w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym, stwierdza się, że ryzyko operacyjne w Banku znajduje się na poziomie akceptowalnym przez Bank.

Bank stosuje szereg mechanizmów kontrolnych i zabezpieczających, pozwalających zapewnić ciągłą i poprawną pracę krytycznych procesów biznesowych. Do powyższych mechanizmów można zaliczyć m.in: system kontroli, system regulacji/procedur, system szkoleń, system limitowania, działania outsourcingowe, systemy wsparcia technicznego, plany awaryjne i ciągłości działania, polityka ubezpieczeniowa, itp.

Łączny współczynnik kapitałowy

Oszacowany w ramach pierwszego filaru wymóg kapitałowy wynosił 57 716 tys. zł. Powyższa wartość wynika z wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego w kwocie 51 576 tys. zł. oraz z wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego w kwocie 6 140 tys. zł. Oszacowany na tej podstawie całkowity współczynnik kapitałowy wyniósł 11,35%. Oszacowany na podstawie przyjętej przez Bank metodologii, określonej w regulacjach wewnętrznych, dodatkowy wymóg kapitałowy w ramach filaru II wyniósł na dzień 31 grudnia 2018 roku 1 537,00 tys. zł. Wartość współczynnika kapitałowego z uwzględnieniem dodatkowych wymogów kapitałowych z filaru II wyniosła 11,06%.

Przestrzeganie wymogu w zakresie buforów kapitałowych nakładanych zgodnie z Rozporządzeniem CRR

Zarządzanie kapitałem ma na celu uwzględnienie dodatkowych wymogów wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 roku *w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (CRD IV)* dotyczących buforów kapitałowych. Bank utrzymuje wartość funduszy własnych na poziomie nie niższym niż suma kapitału niezbędnego na pokrycie poziomu ponoszonego ryzyka powiększoną o kapitały pokrywające wymogi wynikające z buforów kapitałowych.

Warszawski Bank Spółdzielczy obowiązany jest do utrzymywania funduszy własnych na pokrycie bufora zabezpieczającego. Zgodnie ze stanowiskiem KNF bufor zabezpieczający dodawany jest do zalecanych przez KNF w 2018 roku minimalnych poziomów łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 13,50% i dla kapitału Tier I – 11,50%. Na koniec grudnia 2018 roku całkowity współczynnik kapitałowy wyniósł 11,35%, natomiast współczynnik kapitału Tier I – 7,94%.

Informacje dotyczące dźwigni finansowej, podział miary ekspozycji całkowitej, oraz zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej

Dźwignia finansowa w Banku uregulowana została w instrukcji wyznaczania wymogów kapitałowych z poszczególnych rodzajów ryzyka oraz szacowania wymogów kapitałowych i dźwigni finansowej w WBS Banku.

Dźwignia finansowa oznacza względną, w stosunku do funduszy własnych Banku, wielkość posiadanych przez Bank aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku. Wskaźnik dźwigni oblicza się jako iloraz kapitału Tier I Banku i miary ekspozycji całkowitej Banku i wyraża się jako wartość procentową, gdzie miara ekspozycji całkowitej oznacza sumę wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału Tier I. Bank przy obliczeniu wskaźnika dźwigni nie stosuje odstępstw określonych w art. 499. 2 i 3 CRR.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oznacza ryzyko wynikające z podatności Banku na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących plan biznesowy Banku, w tym awaryjną sprzedaż aktywów mogącą przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny pozostałych aktywów.

Dźwignia finansowa na dzień 31.12.2018 roku wyniosła 5,15%. Nie wystąpił efekt nadmiernej dźwigni finansowej.

POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ (ART. 450 ROZPORZĄDZENIA)

Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze określa zasady ustalania, wypłacania i monitorowania zmiennych składników wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Warszawskim Banku Spółdzielczym. Została opracowana z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku oraz ustawy Prawo Bankowe. Bank przyjął w 2018 roku nowelizację Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.

Celem wprowadzenia Polityki jest wspieranie realizacji strategii Banku poprzez prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i powstrzymywanie osób których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka banku, tj. zajmujących stanowiska zakwalifikowane do stanowisk kierowniczych w rozumieniu § 28 ust. 1 Uchwały do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną w strategii skłonność Banku do ryzyka (risk appetite). Oprócz członków Zarządu Banku do kategorii tych osób zalicza się:

- Dyrektora Biura Rachunkowości i Sprawozdawczości,
- Dyrektora Biura Restrukturyzacji i Windykacji,
- Naczelnika Wydziału Kontroli Wewnętrznej,
- Naczelnika Wydziału Analiz Kredytowych.

W związku z tym, że w Banku wszystkie istotne decyzje w 2017 roku podejmowane były przez Zarząd, do stanowisk kierowniczych w Warszawskim Banku Spółdzielczym dla celów niniejszej Polityki zaliczano w 2017 roku tylko członków Zarządu Banku:

1. Pan Czesław Swacha – Prezes Zarządu,
2. Pan Tadeusz Węglarz – Wiceprezes Zarządu, odpowiedzialny za Pion Sprzedażowy, pełniący funkcję do dnia 29.11.2017 r,
3. Pan Marcin Albinowski – Wiceprezes Zarządu, odpowiedzialny za Pion Ekonomiczny,
4. Pan Roman Dylewski – Wiceprezes Zarządu, odpowiedzialny za Pion Bezpieczeństwa i Inwestycji, pełniący funkcję do 29.11.2017 roku ,
5. Pani Janina Kazimierczuk – Członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za Pion Sprzedaży

Zasady wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń dla członków Zarządu Banku:

1. Przyznane członkowi Zarządu Banku zmienne składniki wynagrodzeń, wypłacane są w 60 % w formie pieniężnej, niezwłocznie po ich przyznaniu, natomiast wypłata pozostałej części - 40 % (lub w proporcjach 40/60 w przypadku wynagrodzenia pow. 600 tys. zł.) odroczonego wynagrodzenia jest wypłacana w trzech równych ratach płatnych z dołu w terminie 14 dni od dnia podjęcia przez Radę Nadzorczą odpowiedniej uchwały zawierającej wyniki łącznej oceny efektów pracy z trzech ostatnich lat.
2. Wypłata członkowi Zarządu Banku części odroczonej, o której mowa w ust. 1, nastąpi pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny efektów jego pracy za trzyletni okres oceny zgodnie z zasadami określonymi w ww. Polityce.
3. Ocena efektów pracy każdego członka Zarządu Banku, pod kątem wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń odbywa się corocznie, po zatwierdzeniu przez Zebranie Przedstawicieli sprawozdania finansowego.
4. Wypłata części odroczonej następuje corocznie jednorazowo z dołu w terminie do 14 dni po podjęciu Uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej ocenę 3 letnią.
5. Odroczonego wynagrodzenia nie staje się natychmiast wymagalna w związku z rozwiązaniem umowy o pracę.
6. Ocena efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje się w oparciu o wyniki całego Banku.

Pozytywna ocena członka Zarządu Banku, po trzyletnim okresie oceny jest udzielana, jeżeli w stosunku do niego nie zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze przez organa ścigania dotyczące podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę Banku oraz jeżeli w odniesieniu do trzech ocenianych lat w stosunku do Banku:

- 1) nie jest prowadzona likwidacja,
- 2) brak jest postanowienia o upadłości,
- 3) nie jest prowadzone postępowanie naprawcze,
- 4) nie zostały otrzymane decyzje administracyjne organów podatkowych lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz nie są prowadzone postępowania dotyczące ustalenia lub określenia zaległych zobowiązań podatkowych lub ZUS przekraczających kwotę 3 % funduszy własnych Banku.
- 5) nie zostały przez Bank otrzymane decyzje administracyjne lub wyroki sądowe, zobowiązujące Bank do zapłaty kwoty przekraczającej 5 % funduszy własnych Banku,

- 6) współczynnik wypłacalności Banku nie jest mniejszy od poziomu ustalonego w planie finansowym.

Od 2018 roku kryteria oceny wyników odnoszą się do:

Kryteria finansowe

Zysk netto Banku	procent wykonania planu na określony okres
ROA (netto)	efektywność wykorzystania aktywów - annualizowany zysk netto za dany okres / średni stan aktywów w danym okresie wyrażony %
C/I Banku	wskaźnik kosztów do dochodów - suma kosztów działania banku i amortyzacji środków trwałych / wynik z działalności bankowej za dany okres wyrażony w %

Kryteria niefinansowe

Realizacja planu finansowego Banku	Wskaźnik LCR	procentowa wartość pokrycia płynnymi aktywami kwoty możliwych odpływów netto
	Wskaźnik udziału kredytów z utratą wartości w portfelu kredytowym*	procentowy udział kredytów zagrożonych w obliżu kredytowym
	Łączny współczynnik kapitałowy (CWK)	współczynnik wyrażający stosunek kapitałów własnych netto banku do wartości aktywów i pozycji pozabilansowych ważonych ryzykiem
	Realizacja strategii Banku	CELE SPERSONALIZOWANE
	Zaangażowanie w realizację powierzonych zadań	Stopień realizacji kierunków wskazanych przez RN postępowanie zgodne z interesem Banku i kodeksem etycznym

Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej

W 2013 roku (nowelizacja w styczniu 2019 roku w celu dostosowania do Wytycznych EBA) zostały przyjęte przez Radę Nadzorczą Zasady oceny odpowiedności Członków Zarządu w WBS Banku oraz zasady oceny odpowiedności osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w WBS Banku (nowelizacja 2018 roku). W 2014 roku zostały przyjęte Zasady oceny odpowiedności Członków Rady Nadzorczej w WBS Banku (nowelizacja w czerwcu 2018r.).

Podstawowym wymogiem warunkującym podjęcie i sprawowanie funkcji zarządczej przez daną osobę w Banku jest wysoki poziom wiarygodności i odpowiedzialności (dobra reputacja) oraz wiedza teoretyczna i praktyczna, jak również doświadczenie i umiejętności wymagane na potrzeby sprawowania danego stanowiska.

Ustalając skład Zarządu, Bank uwzględnia w szczególności: postanowienia Statutu Banku oraz obowiązujące przepisy prawa i regulacje nadzorcze, wielkość i złożoność struktury organizacyjnej Banku, w tym rozpiętość kierowania, specyfikę działalności Banku,

w tym zakres tej działalności, specjalizację, formę prawną, źródła finansowania, plany biznesowe Banku, pozycję i znaczenie Banku w systemie bankowym.

Polityka ma za zadanie zapewnić wdrożenie przepisów ustawy Prawo bankowe, Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym, wytycznych dotyczących oceny odpowiedności kandydatów na członków organu zarządzającego oraz osób pełniących najważniejsze funkcje z dnia 21 marca 2018 r., wydanych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA ang. European Banking Authority) oraz zapisów Projektu Komisji Nadzoru Finansowego Rekomendacji Z dotyczących zasad ładu wewnętrznego w bankach z grudnia 2015 roku.

Proces doboru i oceny odpowiedności Członków Zarządu przeprowadzany jest przez Radę Nadzorczą WBS Banku.

Ocena odpowiedności jest przeprowadzana w oparciu o kwestionariusz obejmujący następujące kluczowe obszary: reputacja, wykształcenie, specjalizacja, kompetencje, funkcje kierownicze i kryteria dot. zarządzania na potrzeby oceny kompetencji Członków Zarządu.

Proces doboru i oceny odpowiedności obejmuje wstępne uzupełnienie kwestionariusza oceny, ich weryfikację przez osoby oceniane, a następnie zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą.

Proces powoływania na stanowiska Członków Zarządu uwzględnia następujące etapy:

- 1) rekomendowanie kandydatów na stanowiska Członków Zarządu na wniosek Prezesa Zarządu;
- 2) ocenę odpowiedności kandydatów na stanowiska w Zarządzie (w przypadku braku możliwości oceny odpowiedności przed powołaniem do Zarządu Banku, Rada Nadzorcza dokonuje tej oceny bezzwłocznie od daty powołania na Członka Zarządu Banku);
- 3) w przypadku pozytywnej oceny - niezwłoczne przekazanie Komisji Nadzoru Finansowego informacji o kandydatach na Członków Zarządu Banku lub odpowiedniego wniosku, o którym mowa w art. 22b Prawa bankowego wraz z oceną odpowiedności;
- 4) powołanie w skład Zarządu;
- 5) przekazanie Komisji Nadzoru Finansowego informacji o powołaniu Członka Zarządu;

Ocena odpowiedności powinna uwzględniać zarówno kompetencje teoretyczne, jak i kompetencje praktyczne zdobyte w poprzednich miejscach pracy. Należy szczególnie wziąć pod uwagę wiedzę i umiejętności nabyte oraz wykazywane w związku z pracą zawodową osoby ocenianej.

Członek Zarządu, kandydat na Członka Zarządu uznany jest za cieszącego się nieposzlakowaną opinią, jeżeli brak jest dowodów, które mogłyby świadczyć o tym, że jest inaczej i nie ma powodów, aby żywić uzasadnione wątpliwości co do jego nieposzlakowanej opinii. Członek Zarządu nie powinien zostać uznany za cieszącego się nieposzlakowaną opinią, jeżeli jego postępowanie w życiu osobistym lub zawodowym daje podstawy do istotnych obaw dotyczących jego zdolności do zapewnienia ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem. Czynniki m.in. takie jak naruszenia przepisów prawa karnego, administracyjnego; dowody potwierdzające złe, wątpliwe lub lekkomyślne zachowanie; zwolnienie dyscyplinarne lub wynikające z braku kompetencji mogą mieć wpływ na reputację i w rezultacie będą brane pod uwagę w ocenie odpowiedniości kandydata.

Ocena odpowiedniości Członka Zarządu dokonywana jest również m.in. w następujących sytuacjach:

- znacząca zmiana zakresu obowiązków Członka Zarządu;
- ujawnienie informacji mogących mieć wpływ na reputację Członka Zarządu;
- znacząca zmiana profilu lub skali działalności Banku.

Zbiorne informacje ilościowe na temat wynagrodzeń wypłaconych w 2018 roku

Poniższa tabela prezentuje informacje na temat osób zajmujących stanowiska kierownicze objęte Polityką zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku.

Zestawienie zawiera dane płacowe ww. pracowników wyłącznie za okres, w którym zajmowali oni stanowiska kierownicze.

Wynagrodzenia Członków Zarządu w roku 2018		
wynagrodzenie stałe	wynagrodzenie zasadnicze	1 117 917,16

W dniu 26.07.2018 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwały o nieprzyznaniu zmiennych składników wynagrodzenia osobom objętym Polityką zmiennych składników wynagrodzeń za 2017 rok oraz niewypłaceniu odroczonej części wynagrodzenia zmiennego za 2014 i 2015 osobom wchodzącym w skład Zarządu Banku w ww. latach. W Banku nie wystąpiło wynagrodzenie powyżej 1 mln Euro.

Informacje dotyczące przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów oraz istnieniu takich potencjalnych konfliktów, informacje na temat ich zakresu oraz sposobu zarządzania przez Bank istotnymi konfliktami interesów, które nie są zgodne z tymi politykami oraz konfliktami, które mogłyby powstać z powodu przynależności Banku do grupy lub transakcji zawieranych przez Bank z innymi podmiotami w grupie.

W Banku została opracowana i wprowadzona w życie Polityka zarządzania konfliktami interesów członków organu zarządzającego/nadzorującego w WBS Banku. Do innych obowiązujących w Banku regulacji szczegółowo opisujących kwestie zarządzania konfliktami interesów należą m.in.:

- Procedura anonimowego zgłaszania przez pracowników naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych;
- Polityka zgodności w Warszawskim Banku Spółdzielczym;
- Regulamin Kontroli Wewnętrznej i Audytu.

Obowiązująca w Banku polityka zarządzania konfliktami interesów („Polityka”) dotyczy zarówno zaistniałych jak i potencjalnych konfliktów interesów oraz określa relacje, usługi, działalność lub transakcje zawierane przez Bank, w których mogą powstać konflikty interesów. Polityka określa proces identyfikacji konfliktów interesów, mechanizmy kontrolne służące zapobieganiu konfliktom interesów i minimalizowaniu ryzyka ich występowania, procesy monitorowania konfliktów interesów oraz ich raportowania. W szczególności przyjęte w Banku mechanizmy kontrolne wprowadzają odpowiedni podział obowiązków, ustanawiają bariery informacyjne oraz zasady zapobiegania wywierania niewłaściwego wpływu na daną działalność w obrębie Banku przez osoby aktywne w zakresie tych działań również poza Bankiem. Powyższe zasady dotyczą zarówno pracowników Banku, jak i członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Nadzorowi podlega obszar zawierania przez Bank transakcji z podmiotami powiązanymi. Bank kieruje się zasadą, że transakcje takie powinny być zawierane w sposób, który zapewnia odpowiednie zarządzanie konfliktami interesów, a ich wartość nie powinna odbiegać od wartości rynkowych.

Na dzień sporządzania raportu Bank nie posiadał podmiotów zależnych, a jego relacje z podmiotem dominującym nie generowały konfliktów interesów. W szczególności osoby zatrudnione przez podmiot dominujący nie pełniły w Banku żadnych funkcji w zakresie działalności biznesowej lub zarządzania ryzykiem. Zaistniałe, na przestrzeni ostatniego roku,

w działalności Banku konflikty interesów nie miały charakteru istotnego, dotyczyły powiązania osobowego pomiędzy pracownikami Banku nie miały dla Banku negatywnych skutków finansowych czy reputacyjnych, i zostały rozwiązane zgodnie z zasadami Polityki.

Informacja dotycząca systemu kontroli wewnętrznej

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i profilu ryzyka, w sposób trwały i spójny wkomponowany w funkcjonowanie Banku jako całości oraz stanowi podstawę bezpiecznego i stabilnego prowadzenia działalności. W ramach systemu kontroli wewnętrznej Banku wyodrębnia się:

- funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostek/komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
- Wydział kontroli wewnętrznej realizujący kontrolę na II poziomie;
- Stanowisko do spraw zgodności mające za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi, wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających oraz przedstawiania raportów w tym zakresie;
- audyt zewnętrzny wykonywany jest przez Komórkę Audytu Wewnętrznego Spółdzielni w granicach i na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Wprowadzając odpowiedni system kontroli wewnętrznej Bank zapewnia skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdawczości finansowej, przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku oraz zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Zadania realizowane w ramach systemu kontroli wewnętrznej są przypisane wszystkim pracownikom Banku w zakresach czynności.

Funkcjonujące w Banku procedury kontroli opracowane są w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem w Banku systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz działanie skutecznego systemu kontroli.

Dyrektorzy Oddziałów i kierownicy komórek organizacyjnych Banku odpowiadają za skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w nadzorowanych komórkach.

Wszyscy pracownicy przeprowadzający kontrolę w ramach systemu kontroli wewnętrznej są zobowiązani do postępowania w sposób, który nie jest sprzeczny z interesami Banku i nie ma negatywnego wpływu na ich obiektywizm i niezależność w wykonywaniu zadań i obowiązków.

WICEPREZES
Paweł Kosiński

WICEPREZES
Bogumiła Szklarska

Przewodniczący Zarządu
Piotr Chmielewski

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU – art. 453 Rozporządzenia

Zarząd Warszawskiego Banku Spółdzielczego oświadcza, że:

1. opisane w niniejszym Raporcie ustalenia dotyczące zarządzania ryzykiem dają pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku,
2. obowiązujący w Banku system zarządzania ryzykiem, ocenia się jako dostosowany do skali, profilu i strategii działalności oraz generowanego ryzyka.

WICEPREZES
Paweł Kosiński

WICEPREZES
Bogumiła Szklarska

Przewodniczący Zarządu
Piotr Chmielewski